

Kinnitatud: Rakvere linnavolikogu 19. juuni 2019.a määrusega nr 5

**RAKVERE LINNA ARENGUKAVA
AASTATEKS 2019-2030**

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. HARIDUS	4
2. TARISTU	7
Vesi ja kanalisatsioon.....	8
Gaasivarustus	8
Side.....	8
Elektrivarustus ja välisvalgustus	8
Soojavarustus	9
Raudtee.....	9
Sõiduteed.....	9
Ühistransport.....	10
Lennuliiklus.....	10
3. RUUMILINE PLANEERIMINE	14
4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS	17
5. HALJASTUS	19
6. SPORT	22
7. KULTUUR, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ.....	24
Huviharidus, noorsootöö	26
8. SOTSIAALHOOLEKANNE, TERVIS	29
Tervis (sh rahvatervis e avalik tervishoid)	33
9. KOLMAS SEKTOR.....	34
10. ETTEVÕTLUS, TURISM	35
11. RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2020-2023).....	41
KOKKUVÕTE.....	47

SISSEJUHATUS

Rakvere linna arengukava eesmärk on suunata linna arengut tervikuna, määratledes peamised tegevused valdkondade kaupa ning näidates ära valdkondadevahelised koostöö ja arendamise võimalused.

Rakvere linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna suurust (01.03.2019.a. seisuga 15110 elanikku ja pindala 10,73 km²) arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: muuseum Vallimäel, kutseline teater, spaa, tänapäevased spordirajatised, haridusasutused (üldhariduskoolid, ametikool, kõrgkool), arvukalt huviringe ja seltsitegevust. Rahvusvaheline lennujaam on sajakonna kilomeetri kaugusel. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist täiendama panna. Kogukonna käekäik sõltub ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühenduste sõlmpunktiks. Seetõttu on Rakverel võimalus ka tänapäeval toimetada samasugustes raamides. Linnarahva arv on muutunud Rakveres üsna sarnaselt teistele Eesti maakonnakeskuste linnadele (Viljandi, Paide, Haapsalu). Kasvanud eelmisel sajandil jõudsalt, saavutas see 80-ndate lõpul oma haripunkti (ligi 20 000 elanikku) ning on sealtmaalt tasapisi vähenenud (Rakvere linna rahvastikuproгноos 2009-2030, Tiit Tammaru, Tartu Ülikool).

Linnast teevad linna tema kodanikud. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuproгноosi erinevad stsenaariumid näitavad (Rakvere linna rahvastikuproгноos 2009-2030, Tiit Tammaru, Tartu Ülikool), et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolis-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha. Sellest teadmisest tuleb ka tuleviku planeerimisel lähtuda, jättes kavas n-ö võimalikke reserve juhaks, kui proгноos paika ei pea. Töögruppides osalenud inimeste arvates on linna praegune suurus küll paras elukeskkonna kvaliteedi jaoks, kuid ettevõtluse arenguks oleks soodsam, kui elanike arv tunduvalt kasvaks. Linna tuleviku jaoks oleks parim elanikkonna mõõdukas kasv, mis tagaks optimaalse arengu ega tekitaks liialt suuri sotsiaalseid pingeid.

Linna arengu suunamise üheks oluliseks aluseks on linna üldplaneering. Kehtiv Rakvere linna üldplaneering ja selle suhteline värskus (kehtestatud 2009) annab võimaluse vaadata üle ka sellest lähtuvad kokkulepped, antud juhul siis linna arengukava.

Linna tulevikusoov – Rakvere on nooruslik ja ulja mõtteviisiga linn, kus ettevõtlikel elanikel on meelepärast ja tasuvat tööd, tagatud on väga heal tasemel esmased teenused, elukeskkond on rahulik ning keha ja vaimu virgena hoidmiseks on palju mitmekesiseid võimalusi. Kodanikud on terved ja ettevõtlikud. Uljuse ja nooruslikkuse kõrval on väärtustatud kõigi vanuserühmade vajadused. Rakveres on ruumi mõelda.

1. HARIDUS

Hetkeseis

Rakveres on esindatud kõik haridustasemed alates alusharidusest ja lõpetades kõrgharidusega, mis annab õpivõimaluse linnas ligi 5000 lapsele ja noorele. Täiskasvanutele on koolitusvõimalusi munitsipaalkoolides, riigikoolides ja erakoolides.

Alusharidust omandavad lapsed Rakvere linna koolieelsetes lasteasutustes: Rakvere Rohuaia Lasteaias, Rakvere Triinu Lasteaias, Rakvere Kungla Lasteaias. Erasektorist ostetakse lasteaia- ja lapsehoiuteenust vastavalt vajadusele.

Põhiharidust omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Gümnaasiumis, Rakvere Reaalgümnaasiumis, Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Waldorfkoolis, Rakvere Eragümnaasiumis ja ka Mihkli Koolis

Keskharidust omandavad nii linnast kui teistest kohalikest omavalitsustest pärit õpilased Rakvere Gümnaasiumis, Rakvere Reaalgümnaasiumis, Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumis* ja Rakvere Eragümnaasiumis.

*Täiskasvanute keskharidus:

Rakvere linn on asunud läbirääkimistele riigiga, et ümber korraldada täiskasvanuhariduse andmine. Ümberkorraldamise tulemusena jätkub täiskasvanuhariduse andmine alates 1.09.2020. Rakvere Ametikoolis.

Kutsehariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis. **Kõrgharidust** pakuvad Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledž ja Lääne-Viru Rakenduskõrgkool.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning Rakvere linnas tegutsevates erinevates erahuvikoolides. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, seltsides, ühingutes.

Rakvere linna haridusvaldkonna olulisemad tugevused on

- erilised haridus- ja kulutuuriasutused, mis on õppijatele potentsiaalseks õpikeskkonnaks.
- hea koostöö erinevate haridusasutuste ning spordi- ja huvihariduse jms pakujate vahel;

Rakvere linna haridusvaldkonna kitsaskohad on

- haridusvõrgu ümberkorralduse muudatuste veel tegemata otsused;
- hariduslike erivajadustega õpilastele sobiv õpikeskkond puudulik ja tugispetsialistide vähesus;
- Pikaajalise kaasava hariduse kontseptsiooni puudumine;
- rahaliste vahendite vähesus haridustehnoloogilisteks ja –metoodilisteks uuendusteks haridusasutustes;
- suurem osa koolide füüsilisest õpikeskkonnast on vananenud;
- kõrghariduse omandamise võimalused Rakveres on ohtu sattunud.

Tulevikusoovid

- Alusharidus on jätkuvalt kõigile soovijatele kättesaadav;
- Linna kõikides põhikoolides on loodud uuenenud õpikäsitust toetavad kaasaegsed õpitingimused kvaliteetse põhihariduse omandamiseks, mis võimaldab jätkata haridusteed soovitud koolis.
- Keskharidus on valikuvõimalustega ja konkurentsivõimeline;
- Rakvere linna koolivõrk on vastavalt õpilaskonna vajadustele optimaalseks muudetud;
- Rakvere linnas on võimalus omandada konkurentsivõimelist kõrgharidust.

- Rakvere linna elanikel on mitmekülgsed võimalused huvihariduse omandamiseks.
- Haridusasutuste ning -võimaluste võrgustik toetab iga lapse ja noore vajadusi tervikliku isiksuse kujunemisel huvidest ja võimetest lähtuvalt.
- Üld- ja huvihariduses tehakse lõimitud koostööd põhihariduse pädevuste saavutamiseks.
- Üld- ja huvihariduse ressursse kasutatakse optimaalselt.

Aasta 2030 visioon

- Igale lapsele on jätkuvalt vajadusel tagatud lasteaia- või hoiukoht. Lasteaiahooned on kaasaegsed ja ökonoomsed ning mugava ja tervisliku keskkonnaga. Motiveeritud ja professionaalne personal toetab laste arengut ning teeb koostööd peredega.
- Rakvere koolides on võimalik omandada põhiharidus, mis võimaldab edasiõppimist soovitud koolis.
- Rakveres on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise keskhariduse omandamiseks, mis võimaldab edasi õppida soovitud koolis.
- Haridusasutuste füüsiline, vaimne ja tehnoloogiline keskkond on kaasaegne ja turvaline.
- Õpilaste arvu muutumisel kasutatakse ratsionaalselt olemasolevaid koolihooneid, tehakse koostööd linnas asuvate erinevate haridusasutuste vahel. Oluliste demograafiliste muutuste korral on linna üldplaneeringus alad, kuhu on võimalik ehitada lisahooneid.
- Huvihariduse omandamise võimalused on mitmekülgsed ja tagatud kõigile soovijatele.
- Linnal on välja kujunenud koostöövormid kutseharidust, kõrgharidust ja täiskasvanute täiendusõpet pakkuvate asutustega, arvestatakse ümbruskonna tööjõuturu vajadusi;
- Läbi kvaliteetse (alus)hariduse luua motivatsioon inimestele asuda Rakverre elama - laps aias/koolis Rakveres, ise tööll Tallinnas põhimõte.

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Linna haridusasutused on integreeritud õppe- ja halduskorraldusega tervik, milles õpilastel on ühelt haridustasemelt või -astmelt teisele üleminek sujuv, vajadusi ja võimeid arvestav.				
HARIDUSASUTUSTE ÜHISOSA	E 1.1 Tuge vajavatele õpilastele on loodud vajaduspõhised õpivõimalused	T 1.1.1. Kaasava hariduse põhimõtetest lähtuva tegevuskava väljatöötamine tuge vajavatele laste/õpilaste toetamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere koolid, erasektor, projektid
		T 1.1.2. Erispetsialistide koostöö soodustamine ja ühiskoolituste korraldamine. T 1.1.3. Tugivõrgustiku (tugispetsialistid, koolide HEV-meeskonnad, linna sotsiaalosakonna töötajad jms) töö ühtsete põhimõtete loomine lasteaedades ja koolides (vastutamine, infovahetus). T 1.1.4. Rakverele sobivaima tugivõrgustiku kompetentsikeskuse mudeli väljatöötamine.	Pidev 2019-2022	

	E 1.2 Kõik haridusasutused on kaasatud vajalikesse programmidesse ja projektidesse.	T 1.2 Üleriigilistes ja rahvusvahelistes programmides ning projektides osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid (ka erakoolid), lasteaiad (ka eralasteaiad), projektid
	E 1.3 Rakvere linna haridusasutustel on kaasajastatud infotehnoloogiline süsteem.	T 1.3.1 Infotehnoloogia ajakohastamine ja uue tarkvara hankimine, aktiivne osalemine vastavates programmides.	Pidev	Linnavalitsus, (era)koolid, (era)lasteaiad, projektid
	E 1.4 Arendatud on täiskasvanuharidust ja erialaõpet.	T 1.4.1 Rakvere täiskasvanute tasemeõppe ümberkorraldamine mittestatsionaarses õppevormis koostöös Rakvere Ametikooliga (kesk- ja põhiharidus) T 1.4.2 Täiskasvanute täiend- ja ümberõppe toetamine koostöös Rakvere Ametikooli, Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli, Eesti Töötukassaga.	2019-2020 Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Ametikool, projektid.
	E 1.5 Linn on avatud koostööks erinevate kõrgkoolidega	T 1.5 Kõrgkoolide potentsiaali kasutamine linna haridusvaldkonnas. Linna allasutused võimaldavad praktikakohti erinevate kõrgkoolide üliõpilastele.	Pidev	Linnavalitsus

	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
ALUSHARIDUS	Kvaliteetne alusharidus on kõigile soovijatele kättesaadav.			
	E 1.6 Alusharidus on kättesaadav	T 1.6.1 Sõimeealiste laste lapsehoiuteenuse rahastamine. T 1.6.2 Vajadusel täiendavate lasteaia- ja sõimekohtade ostmise erasektorist.	Pidev Pidev	linnavalitsus, projektid
	E 1.7.1 Igale alushariduse soovijale on tagatud kvaliteetne õpe	T 1.7.1 Eralasteaedade ja lastehoidude arengu toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
		T 1.7.2 Lasteaedades märgatakse iga lapse eripära last ja talle tagatakse sobiv arengukeskkond, mis kindlustab võimetekohase haridustee jätkamise.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

PÕHI- ja KESKHARIDUS	Rakvere koolides on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise kesk- ja põhihariduse omandamiseks.			
	E 1.8 Koolivõrk on ümberkujundatud põhikoolideks ja riigigümnaasiumiks.	T 1.8.1 Koolivõrgu ümberkujundamiseks töötab komisjon, kelle eestvedamisel korraldatakse koolivõrgu ümberkujundamine. T 1.8.2 Ümberkorralduste ajaks on tagatud kõikides koolides toimiv töö- ja õppekeskkond.	2019-2020 2019-2022	Linnavalitsus, projektid, riik
	E 1.9 Koolide füüsiline õpikeskkond vastab õppekava nõuetele.	T 1.9. Põhikoolihooneteks jäävate kinnistute ümberehitamine ja sisustamine kõikide põhikooliealiste õpilaste vajadusi arvestades, sh tuge vajavad õpilased. T 1.9.1. Üldhariduskoolid teevad koostööd huvikoolidega, et siduda formaalne ja mitteformaalne haridus, lähtudes suunast „Linn kui õpikeskkond“.	2019-2022	Linnaeelarve, projektid
	E 1.10 Haridus on konkurentsivõimeline.	T 1.10.1 Õpilaste ja õpetajate välisvahetus. T 1.10.2 Koostöö erinevate kõrgkoolidega, tagamaks kvalifitseeritud personali olemasolu kõigis linna haridusasutustes. T 1.10.3 Külalisõpetajate kaasamine vastavalt vajadusele. T 1.10.2 Koostöö linnas tegutsevate erakoolidega, et laiendada valikuvõimalusi põhihariduse omandamiseks erinevate õppekavade ja –metoodikate kaudu.	Pidev Pidev Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid

2. TARISTU

Hetkeseis

Taristu ehk infrastruktuuri all käsitleme selles peatükis eelkõige tehnilist taristut: teed ja tänavad, vee- ja kanalisatsioonivarustus, elektri-, gaasi-, sooja- ja sideliinid. Rakveres on selles suhtes olukord üsna hea. Linnal on hea asukoht Tallinna–Narva maantee ääres, seda läbib ka raudtee, sadamad (Tallinna, Kunda jm) on läheduses ning ka rahvusvaheline Tallinna lennujaam jääb vaid sajakonna kilomeetri kaugusele. Need on inimeste ja kaupade liikumiseks olulised kanalid. Linnasiseseks toimimiseks on aja jooksul välja ehitatud ka eluks ja ettevõtluseks vajalikud tehnovõrgud.

Lühidalt nende olukorrast liigiti:

Vesi ja kanalisatsioon

Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m³/ööp on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside tsentraalse süsteemiga liitumise võimalus on loodud ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest. Edaspidi tuleb töötada selle nimel, et linna kodanikele ja ettevõtjatele tagada optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus, et ka need majapidamised, mis siiani kasutavad oma veetarbeks salvkaevusid ning kanalisatsiooniks kogumiskaeve, ühendataks tsentraalsesse võrku. Kindlasti jätkub trasside rekonstrueerimine, sademevee kogumise ala laiendamine ning veepuhastusseadmete rekonstrueerimine. Edasiste arenduste puhul tuleb leida vahendeid liitumiste rajamiseks ning seda vajadusel ka naaberomavalitsuste territooriumil. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengusuunad on täpsemalt ära määratud ja kirjeldatud ÜVK arengukavas aastateks 2018-2030.

Gaasivarustus

Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energiapakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivarustuse võrgu omanike huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka omi trasse.

Side

Konkureerivaid teenusepakkujaid on piisavalt. Võrgud on hästi välja arendatud ning käib nende pidev uuendamine. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitega, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka läbi õhu leviv andmeedastus. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskkaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Lihtsam on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teostada. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia Eesti AS arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia Eesti AS huvi on tänavate rekonstrueerimisel asendada oma õhuliinid maakaablitega. Kesklinna piirkonna avaliku WIFI-võrgu väljaehitamine.

Elektrivarustus ja välisvalgustus

Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on valdavalt vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse maakaablitega ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Rakvere linn ostab elektrienergiat börsilt korraldades riigihanke minikonkursside kolme pakkuja vahel iga poole aasta tagant.

Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku ~84,1 km. Linnas on 57,5 km õhuliine, 33,5 km kaabelliine ja 3,0 km toiteliine. Kokku on valgustuspunkte ~2850, millest 9% on elavhõbevalgustid, 15% LED valgustid, 63% naatriumvalgustid ja 13% pargivalgustid ja prožektorid. Välisvalgustusvõrgu kilpe on 48 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste 874. Ligikaudne tarbitav tänavavalgustuse võimsus on 330 kWh.

Edaspidises arengus on suund võetud sellele, et järk-järgult asendatakse amortiseerunud ja suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga kaasaegsete valgustite vastu. Võimalusel kasutada riiklike tõukefondide rahalisi vahendeid tänavavalgustuse uuendamiseks. Näiteks sai 2019. aastal Rakvere linn toetust EL

Ühtekuuluvusfondist projektile „Rakvere linna tänavavalgustuse renoveerimine“, mille raames renoveeritakse 1059 tänavavalgustuspunkti.

Soojavarustus

Rakvere linnas on määratud kaugküttepiirkond, kus tarbijad teenust kasutavad. Probleemiks on hetkel osade soojatrasside halb seisukord. Renoveerimist vajavatesse trassidesse investeerimiseks taotleb soojaettevõtte vastavaid toetusi Keskkonnainvesteeringute Keskuselt (KIK). Trasside renoveerimisel on lõppeesmärk kogu süsteemi efektiivne tööhoidmine ning temperatuuride seire trassi eri lõikudes, sh klientide soojasõlmede olukorra jälgimine. Rakvere Soojuse AS ja linnakodaniku seisukohalt on soodne, et linna soojavõrku on ühendatud palju erinevaid soojatootjaid (Rakvere ES Bioenergia OÜ, Adven Eesti AS, Rakvere Soojus AS). Soojaettevõtte prioriteetideks lähitulevikus on seoses riigigümnaasiumi loomisega L. Koidula tänava ja selle ümbruses olemasoleva võrgu rekonstrueerimine ja laiendamine. Kaugkütte varustuskindlust tuleb tõsta, kodumaise kütusega peab olema tagatud linna baaskoormus. Tarbijale on soojatootjate lai valik väga positiivne ning kaugküte on hinnalt ja varustuskindluselt osutunud täiesti konkurentsivõimeliseks küteliigiks.

2019 rajatakse soojavõrk Pikale tänavale alates Posti tänavast kuni Pikk tänav 19 kinnistuni. Hiljemalt 2019 aastal tuleks uuendada Rakvere Linnavolikogu 15. detsembri 2010 a. määruse nr 30 „Rakvere kaugküttepiirkonna määramine“ §3 lõige 1 sõnastust ja lõikes 2 kirjeldatud Lisa 1 ja Lisa 2.

Raudtee

Raudtee olemasolu linnas on pigem positiivne faktor. Kuigi ühelt poolt tekitab see juurde probleeme liikluses, ohutuses ja mürafoonis, siis teiselt poolt avab võimalusi kaubavedudeks ja reisijate veoks.

Viimastel aastatel on reisijate veo puhul rongi kasutamine muutunud oluliselt populaarsemaks kasvades umbes 20% aastas. Rongiliikluse areng reisijate veo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas ja vastupidi. Iseasi, kas selline pendelränne pikemas perspektiivis ikkagi parim lahendus on. Kokkuvõttes lisab raudtee olemasolu linnas siiski võimalusi olemasolevatele ning uutele ettevõtjatele. Lähiaastate eesmärgiks on Raudteejaama kõrval, Jaama tänaval asuvate linnale kuuluvate kinnistute välja ehitamine selliselt, et oleks võimalik senisest enam kasutada rongi- ja bussiliinide kooskõlastatud sõiduplaanidest tekkivaid võimalusi kogu piirkonna huvides. Samuti kavandame kogu ülejäänud infrastruktuuri, mis seotud rongiliiklusega (bussipeatused, ooteplatvormid, infotahvlid, parkimisalad, jalgrattaparklad ja -majad, ootesaal, tualetid jne.) välja arendamist.

Sõiduteed

Valdkonna arengu suunamiseks oleks vajalik koostada Rakvere linna liikluse arengukava 2019-2030. Viimane versioon on aastast 2015 ja seega iganenud.

Vee- ja kanalisatsioonivarustuse rekonstrueerimistöde lõppemisel on eesmärgiks kõvakattega katta kõik Rakvere linna teed ja tänavad. Suuremaid investeeringuid nõudvad objektid, nagu viaduktid ja uued läbimurded jms teostatakse välisvahendite kaasamise võimaluse korral.

Lähituleviku suuremate töödena on kavas renoveerida täielikult Võidu tn, Karja tn, Rägavere tee, Pikk tn, Tallinna tn, Kauba tn, Küti tn, Viru tn, Vee tn ja sild, L. Koidula tn, Kastani pst, Narva tn, Aia tn, Tartu tn, Tammiku tn, Õie tn, Vallikraavi tn ja C. R. Jakobsoni tn ühendus Kastani puisteeni ja Moonaküla linnaosa tänavad. Lisaks veel Posti tn ja Jaama pst. Täiesti uue ühendusena planeeritakse Kajaka ja Västriku tn ühendusteed.

Ühistransport

Kuna linn on väike ja liikumisvajadused ulatuvad üle omavalitsuste piiride, on ka tulevikus ilmselt mõttekas toimiva liinivõrguga jätkamine. Ühistranspordi korraldamisel on keerulisemaks komponendiks selle tasuvus ja doteerimine. Viimastel aastatel on hoiakud ühiskonnas soosinud ühistranspordi arendamist, kuna seda on peetud otstarbekamaks ja keskkonnasäästlikumaks. Teatud oludes on see reisijate vähesuse korral siiski vastupidi. Tulevikus saab ilmselt määravaks siiski mugavus ja inimese ajaressursi hind, mis seab ühistranspordi konkurentsivõime Rakvere linnas ja lähiümbruses veel suurema surve alla. Kuna alates 2016. aastast on ühistransport Rakvere linna korraldada, siis näeme vajadust olemasoleva liinivõrgu korrastamist hiljemalt aastaks 2021, et alustada liinitööd korrastatud liinivõrguga aastast 2022 (peale täna kehtiva otselepingu lõppemist). Arvestades gaasikütuse üha paremaid kättesaadavuse (tankimise) võimalusi Rakvere linnas linnaliinide teenindamiseks hankida keskkonnasõbralikud (gaasi-)bussid.

Kergliiklus- ja kõnniteed

Üheks enim kõneainet pakkuvaks teemaks on linna kõnniteede ja jalgrattaga liikumise võimalused ning nende olukord linnas. Seisukoht on, et olemasolevad kõnniteed tuleb kindlasti korda teha. Arutelu koht on kindlasti uute kergliiklusteede ehitamise vajadus ja maht. Rakveres on kergliiklusteede arvukus suurenenud ja olukord on tunduvalt paranenud, kuid kergliiklusteede võrgustiku arendamist tuleb jätkata.

Hõredama liiklusega tänavatel on väikelinnas rattaga liikumiseks mõistlik kasutada tänavat ning paralleelse rattatee rajamine ei ole otstarbekas. Küll aga on vajalik rajada kergliiklusteed tihedama liiklusega autoteede kõrvale, kus oleks tagatud ka suurem potentsiaalne kasutajate hulk. Võttes arvesse ka maa-aluste kommunikatsioonide olukorda ning võimalikke kokkuleppeid kergliiklusteede ehitamiseks eramaadele, on veel esmajärjekorras vajalik rajada järgmised lõigud:

- Kesklinn – Lilleoru
- Kesklinn – Narva tänav
- Kesklinn – Rägavere tee
- Karja tänav, Vesiveski tänavast Kastani puisteeni
- Õie tn Annemäe teest kuni Tammiku tänavani
- Tammiku tänav

Oluliseks peame ka Rakvere Rahvaia läbitavuse parandamist ning Pika tänava ja Näituse tänava sidumist läbi Rahvaia suunatava jalakäijate liikumise. Samuti Jaama tänava kergliiklusteede katmist ning ühendamist Fr. R. Kreutzwaldi ja Narva tänavatega.

Lennuliiklus

Üldplaneeringus on kajastatud Rakvere lennuvälja arendamine väikelennukite, hobilennunduse, väikekaubavedude ja operatiivlendude teenindamiseks. Laiema reisilennuliikluse vajaduse katab Lennart Meri Tallinna lennujaam, millega on hea transpordiühendus.

Aasta 2030 visioon

- Linnasiseselt on välja arendatud kõnni- ja jalgrattateede võrk, mis võimaldab elanikel mugavalt igapäevased toimingud sooritada jalgsi või jalgrattaga. On loodud jalgrattaühendused linna ringteega ja ümbruskonna valdade jalgrattateedega. Toimib jalgrataste laenutussüsteem.
- Rakverel on tagatud hea transpordiühendus nii reisijate kui kaubavedude osas kõigis suundades (Tallinn, Helsingi, Tartu, Peterburi, Kunda (sh sadam), Peipsi järv, Eesti põhjaranniku väikesadamad).

- Linn on täies ulatuses varustatud korralike vee- ja kanalisatsioonitrasside võrguga. Teenuse hind ja kvaliteet on tasakaalus. Tagatud on piisava ressursiga kvaliteetne, puhas vesi.
- Energiaturul valitseb vaba konkurents ning toimiv turg tagab elanikele ja ettevõtjatele võimaluse leida endale parim teenusepakkuja. Kohalikul ressursil baseeruv taastuvenergia on saavutanud energiabilansis arvestatava osakaalu.
- Linna põhja- ja lõunaosad on ühendatud kiirete ja ohutute ühendustega. Rajatud on viadukt, ühendamaks Kauba tänavat Arkna teega.
- Transiitliiklus on suunatud läbi silmusrambi F. R. Kreutzwaldi tn-lt Jaama puiesteele.
- Tallinna tn on ühendatud Jaama puiesteelega läbi C. R. Jakobsoni tn pikenduse.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.1. Kõnni- ja kergliiklusteede ehitus ja remont	T 2.1 Nimetatud lõikude rajamine, mis ühendab erinevad suunad: 1. Kesklinn – Lilleoru (Tartu tn ja J. Kunderi tn) 2. Karja tänav 3. Rägavere tee 4. Seminari tn 5. Õie – Vallikraavi tn 6. Tammiku tn 7. Karja tn jalakäijate sild	2019-2022	Linnavalitsus, projektid
E 2.2 Sõiduteede ning ristmike remont ja rekonstrueerimine	T 2.2 Suure koormusega tänavate ja ristmike arendamine ja väljaehitamine <i>Teed ja tänavad</i> 1. Rägavere tee 2. Tallinna tn 3. Võidu tn 4. Karja tn 5. Pika tänav rekonstrueerimine (sh Posti, Silla, Kooli tänavad) 6. Jaama pst 7. Vee tn ja sild <i>Ristmikud</i> 8. C. R. Jakobsoni – Parkali – F. G. Adoffi – Kastani pst. 9. Laada – F. G. Adoffi 10. Põhja tn (ristumine Rakvere-Haljala maanteeaga) 11. Jaama pst ja Võidu tn 12. Tartu tn - Karja tn - Kastani pst – J. Kunderi	2019-2021	Linnavalitsus, projektid

	13. Tartu tn – Lilleoru tn 14. Tammiku tn – Õie tn		
E 2.3 Võrkude ühise digitaalse andmebaasi loomine ja haldamine	T 2.3 Linnavalitsuse eestvõttel arendada võimekust digitaalsete andmebaaside kasutamiseks ning leida nende haldamiseks optimaalne lahendus. Linna võrkude andmebaasi sidumine Maa-ameti GIS-ga.	Pidev	Linnavalitsus, võrkude valdajad
E 2.4 Energiasäästu arendamine	T 2.4 Rakvere soojamajanduse arengu ja investeeringute kava uuendamine	2019-2020	Linnavalitsus, AS Rakvere Soojus, projektid
E 2.5 Tänavavalgustuse ökonoomsemaks ja energia-säästlikumaks muutmine kasutades innovatiivseid lahendusi	T 2.5.1 Tänavavalgustuse õhuliinide asendamine maakaabelliinidega ja lampide järk-järguline asendamine ökonoomsemate ja töökindlamatega (EL Ühtekuuluvusfondi projekt „Rakvere linna tänavavalgustuse renoveerimine“); T 2.5.2 Tänavavalgustuse optimaalse juhtimissüsteemi arendamine T 2.5.3 Tänavavalgustuse inventeerimine ja digitaalse andmebaasi loomine;	2019-2021	Linnavalitsus, projektid
E 2.6 Raudteejaama integreerimine erinevate liikumisviisidega	T 2.6.1 Ehitatakse välja jalgratta- ja autoparklad ning bussipaviljon ootesaali ning tualettidega. T 2.6.2 Paigaldatakse rongi- ja bussiliikluse reaalaja infotahvlid T.2.6.3 Ehitatakse välja raudteejaama viivad juurdepääsuteed, kõnniteed, kergliiklustee.	2019-2024	Linnavalitsus, projektid

Linnatänavate ja ristmike rekonstrueerimise hangetel tuleb võimalusel lahendada ka kõnniteede ja välisvalgustuse küsimused. Kuna teetööde rahaline maht on suur, tuleb jätkuvalt otsida kaasrahastamist erinevatest fondidest ja ning muudest allikatest. Võimaluse korral tuleb ka erasektoriga kulutusi jagada.

Lisaks linnas lahendamist vajavad eesmärgid, tegevused ja projektid

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.7 Linnaliikluse arendamine	T 2.7 Teede ja tänavate teehoiukava täitmine ja uuendamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.8 Ühistranspordi arendamine	T 2.8.1 Maakonnaliinide nr 1, 2, 3 ,5 peatuskohtade korrastamine ja remont T. 2.8.2 Autovabade päevade korraldamise toetamine	Pidev Pidev	Linnavalitsus, projektid Linnavalitsus, projektid
E 2.9 Linna liiklusskeemi arendamine, tänavavõrgu	T 2.9.1 Uute parklate ehitamine kesklinnas Keskväljaku kõrvale (Laada tn 12a hoone alla), Lai tn 11b. Parkali	Pidev	Linnavalitsus, projektid

arendamine	parkla rekonstrueerimine mitmetasandiliseks, Vallikraavi tänava piirkonna parklate arendamine, Vabaduse – Tuleviku - L. Koidula – Võimla tänavate vahelise ala parklapiirkonna arendamine. Tallinna tn 10 ja 12a kinnistutel parkimisvõimaluste parendamine (sh koostöös erasektoriga).		
	T 2.9.2 Seminari tänava arendus	2020-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.3 Päikese tänava ühendamine Vabaduse tänavaga	2019-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.4 C. R. Jakobsoni tänava läbimurde ehitus Tallinna tänavalt Kalda tänavani	2020-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9. 5 Moonaküla silmusrambi ehitustööd T 2.9.6. Kajaka tänava läbimurre Rägavere tee T 2.9.7 Kungla tn pikendus, Tuuslari ja Salme tn välja ehitamine	2020-2025 2020-2025 2020-2025	Linnavalitsus, projektid
E 2.10 Liikluse muutmine jalakäija- ja jalgratturisõbralikuks	T 2.10.1 Jalgrataste parklate ehitamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.10.2 Samatasandiliste raudteeületuskohtade märgistamine ja turvalisemaks muutmine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, Eesti Raudtee
	T 2.10. 3 Promenaadi ja Seminari tänava telje omavaheline ühendamine.	2020-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.10. 4 Vallimäe ja Teatrimäe vahelise ühenduse aktiveerimine jalakäijatele. Vallimäe ja Keskväljaku vahelise ühenduse (Parkali tn) aktiveerimine jalakäijatele. Vabaduse platsi ja Keskväljaku vahelise ala (L. Koidula tn) aktiveerimine jalakäijatele.	2019-2025	Linnavalitsus, projektid

3. RUUMILINE PLANEERIMINE

Hetkeseis

Linna ruumiline planeerimine ning arendamine on läbi aegade olnud prioriteetne ning järjepidev ning sellest tulenevalt ka orgaaniline. Linn on ümbruskonna omavalitsustega väga tihedalt seotud nii sisuliselt kui ka geograafiliselt (liiklusühendused, kergliiklusteed, kaubanduskeskuste paiknemine, funktsioonide jagamine).

Tulevikuvisioonid

Kuna seoses Põhjakeskuse avamisega on kesklinnas aktiivset liikumist vähemaks jäänud, tuleb teha jõupingutusi inimeste sinna tagasi meelitamiseks. Väga suurt ressursi nähti linnust ja Tarva kuhu külastavate turistide näol. Praegune probleem on, et vaid väga väike osa nimetatud objekte külastavatest turistidest jõuab kesklinna. Tuleb luua eeldused, et neil oleks rohkem vi külastada ka keskväljakut ning nende Rakveres veedetud aeg pikeneks. Sellesuunalist arengut saab juhtida Vallimäe ja Keskväljaku vahelise ala atraktiivsemaks muutmise ja mugavate ühenduste loomisega. Ühe asjana on ära tehtud näiteks jalakäijate promenaadi rajamine Parkali tänavale, mida lähitulevikus plaanitakse edasi arendada. Bussiga saabuvatel turistidel peab tekkima huvi ja tahtmine tõusta Tarva ja linnuse juurde selle lääneküljest, kuid alla võiks ta tulla juba kesklinna suunas, kuhu talle buss on juba vahepeal vastu tulnud. Lisaks kesklinnas paiknevale spaale, keskväljakule, promenaadile, spordirajatistele, bussijaamale, Rakvere uuele linnavalitsusehoonele ja teistele asutustele oleks siia vaja juurde uusi tõmbekeskusi. Edasi tuleb arendada ka Keskväljaku vaatamisväärsuste arsenalit (nt liivakella projekt, köisraudtee vms), mida nägemata ei taha inimene Rakverest lahkuda. Tuleks parandada ka jalakäijate ühendust Keskväljaku ja Vabaduse platsi vahel, sest planeeritav esmatasandi tervisekeskus, Pärdi muusikamaja ning planeeritav riigigümnaasium muudavad Vabaduse platsi ümbruses liikumise nii autoga, kergliigeldes kui jalgsi väga aktiivseks. Seega ka promenaadi ja Seminari tänavala ühendamine muutuvad järjest aktuaalsemaks toimeteks nii peatelge ennast kui ka funktsioone selle kõrval.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere kesklinn on atraktiivse jalakäijate tänavate ja rippraudteega ühendatud linnusega. Linnas on vaatamisväärsuste kogum, mida teatakse ka Eesti piiridest väljaspool ning linnal on kuvand, mida kõik tahavad oma silmaga kohapeal näha;
- Kesklinn on välja arendatud äri- ja kultuurikeskuseks. Kesklinn on inimestest tulvil, sinne keskkond on atraktiivne ja mitmekülgne ning jalakäijasõbralik;
- Linna tööstusalad on välja arendatud, tootmises kasutatavad tehnoloogiad on kaasaegsed ja keskkonnasõbralikud. Tootmine linna ettevõtetes on innovaatiline ning töötajad motiveeritud. Ettevõtlusele on tagatud head logistilised võimalused toodangu ja tooraine vedudeks (raudtee, sh ühendus sadamatega, maanteed, väikelennukite lennuväli jne). Töökohtade ja elupiirkondade vahel toimivad mugavad, kiired ja ohutud transpordiühendused;
- Elamuturul on valida erinevatele maitsetele ja nõudmistele vastavaid kodusid (aedlinnast kesklinna korteriteni). Nõudlus ja pakkumine on tasakaalus ning sobivate eluruumide valik lai;
- Linna liiklusskeem on loogiline ja hästi toimiv. Lisaks väljaehitatud ja heakorrastatud kõnni- ja kergliiklusteedele on ka linnatänavad ja liiklussõlmed rekonstrueeritud ning vastavad liiklejate nõudmistele ja koormustele. Linna on tekkinud ka linnajalgrataste laenutuspunktid, mis paigutatakse suuremate keskuste ja sihtpunktide juurde;

- Toimunud on liitumine naaberomavalitsustega. Avaliku teenuse pakkumisel on saavutatud olukord, kus dubleerivate tegevuste hulk on viidud miinimumi ning on saavutatud omavalitsuse struktuuri optimaalseim variant;
- Linnaplaneerimisesse on kaasatud innovaatiliste lahenduste rakendamine. Planeeringute menetlemine toimub läbi internetikeskkonna. Kohaliku kogukonna kaasamine linna planeerimisse on orgaanilisem ning sõlmküsimumused arutatakse läbi juba planeerimisetapis. Lähtealuseks on kaasav planeerimine;
- Haldusüksuste optimeerimise tulemusel on Rakvere linn territooriumilt suurem ja võimekam (Suur-Rakvere);
- Linnas on olemas kõrgtasemeline kontserdimaja

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

<u>Eesmärk</u>	<u>Tegevus</u>	<u>Aeg</u>	<u>Teostajad, rahastajad</u>
E 3.1 Kesklinna elavdamine	T 3.1.1 Linnuse ja kesklinna ühenduste atraktiivsemaks muutmine (tihendamine, elavdamine, jalakäijasõbralik lahendamine) T 3.1.2 Kesklinna uute vaatamisväärsuste rajamine T 3.1.3 Linnust külastavate turistide kesklinna toomine koostöös sihtasutusega Virumaa Muuseumid ja giididega T 3.1.4 Olemasolevate vaatamisväärsuste korrashoid T.3.1.5 Jalakäijasõbraliku ja linna külalistele atraktiivse ühenduse loomine Keskväljaku ja Vabaduse platsi vahel.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 3.2 Ettevõtlus-keskkonna arendus	T 3.2 Tööstuspargi taristu väljaehitamiseks vajalike eeltööde teostamine ning kruntide realiseerimise ettevalmistamine. Lisaks ka teiste perspektiivsete arendusalade ettevalmistus investeringuteks. Aktiivne turundustegevus kruntide realiseerimiseks	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 3.3 Liiklus-korralduse parandamine	T 3.3 Rakvere linna liikluse arengukava 2008-2030 kaasajastamine ja rakendamine	2019	Linnavalitsus
E 3.4 Tark linna-planeerimine	T 3.4 Targa linna projekti väljatöötamine ja rakendamine kasutades vastavaid tegevusi ka linnaplaneerimises	2019-2025	Linnavalitsus, projektid
E 3.5 Kvaliteetse elukeskkonna arendamine	T 3.5 Terviklike elamupiirkondade arendamine, sh Lennuki ja Linnuriigi elamupiirkondade arendamise jaoks vajalike ettevalmistavate tööde ja planeeringu tegemine T3.6 Kesklinna tihendamine. Linnale kuuluvate kruntide ülevaatamine ning analüüs. Vajadusel	2019-2025	Linnavalitsus fondid

	realiseerimine terviklikuma ja ühtsema linnasüdame saamiseks. T 3.7 Tammetõru tn 9 maaüksusele Rakvere tammiku tervise- ja jooksuradadele juurdepääsutee rajamine		
--	--	--	--

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste eesmärkide, projektide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 3.6 Elamumajanduse arendamine Minimaliseerida elamumajandusega seotud riske linnas (kinnisvaraarendus, elamute füüsiline ja moraalne vananemine, vähene vastutustunne)	T 3.6.1 Elamuehituseks sobivate alade ja kruntide planeerimine	pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.6.2 Korterühistute ja ühisuste arengu toetamine. Ühistulise elamuehituse algatuste toetamine. Ühistute ja ühisuste renoveerimisprojektide toetamine. Eluasemealaste uuringute, koolitusprojektide läbiviimine	pidev	Linnavalitsus, Eesti Korterühistute Liit, riik
	T 3.6.3 Korterite ehitamine, ostmise elukoha kaotanute eluasemevajaduste rahuldamiseks. Munitsipaalkorterite ehitamine, ostmise eluruumi tagamiseks linna vähekindlustatud elanike gruppidele. Linna jaoks ebaotstarbekate munitsipaaleluruumide võõrandamine (avalikel enampakkumistel)	pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 3.6.4 Munitsipaaleluruumide passistamine ja munitsipaalhoonetele energiaauditite tegemine (energiamärgis), remondivajaduse määramine, remontimine	pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.6.5 Vanalinnas asuvate hoonete säilimise toetussüsteemi elluviimine (restaureerimistoetus) Eriti tähelepanu all Pika tänava äärde jäävad hooned (koostöö parema tulemuse saavutamiseks programmi EV100 „Hea avalik ruum“ jätkuprogramm)	pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 3.6.6 Heakorrastatud elamute, ühistute ja asutuste tunnustamine	pidev	Linnavalitsus, riik
E 3.7 Lihtsustada planeeringute menetlusprotsessi	T 3.7 Arendada planeeringute menetluses elektroonilisi kanaleid ja andmebaase	pidev	Linnavalitsus

E 3.8 Haldussüsteemi optimeerimine	T 3.8 Haldusterritooriumi suurendamine naaberomavalitsuste linnalise iseloomuga asulatega ühinemise kaudu	2020- 2030	Linnavalitsus, naaber- omavalitsused
--	---	---------------	---

4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS

Hetkeseis

Rakvere linn on loodusliku keskkonna osas heas seisus. Ka inimtekkeline keskkond, arvestades suuremate tootmisettevõtete mastaape, on planeeringuliselt hästi paigas ning suuremaid probleeme ei esine. Suurimate keskkonnaprobleemidena tunnetatakse müra- ja õhusaastet ning osaliselt ka jäätmemajandust. Müratasemete lubatavad normid on Eestis vastavate aktidega normeeritud ning nende ületamise korral on häiritaval võimalik Keskkonnainspeksioonist õigust nõuda. Keerulisem on müraga nendel juhtudel, kui tase jääb küll normi piiridesse, kuid siiski elanikke häirib. Sellest lähtuvalt koostati 2018. aastal Rakvere linna mürakaart, et välja selgitada müra allikad ja tasemed ning võimaluste piires neid vähendada.

Jäätmemajandust reguleerib täpsemalt „Rakvere linna jäätmekava 2014-2020“ ja riigi jäätmekava. Olmejäätmete vedu linnas toimub korraldatud jäätmeveona ja on lisandunud biojäätmete vedu. Kõikvõimalike taaskasutamiste majanduslik otstarbekuse leidmine on pidev protsess ning paljuski mõjutatud Euroopa Liidu poliitilistest otsustest. On täiustatud avalike pakendikogumismahutite kogumisvõrgustikku. Toimub pidev teavitustöö jäätmete sorteerimise ja taaskasutuse osas.

Vabariigi Valitsuse poolt 07.01.2016.a kinnitatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava kohaselt on Soolikaoja ökoloogiline seisund "halb ÖP (ökoloogiline potentsiaal)", koondseisundi hinne "halb". Aastaks 2021 on veemajanduskava kohaselt eesmärgiks saavutada Soolikaoja seisund "kesine ÖP". Rakvere linn ja AS Rakvere Vesi osalevad projektis EU Interreg Baltic Sea Region "Läänemere kaitsmine puhastamata reovee ärajuhtimise eest linnapiirkondade ülejutuste ajal". (NOAH) Rakvere pilootala toimub sademevee süsteemide mõõdistus ja andmete töötlus ning luuakse mudel pinnavormide ja sadeveesüsteemidega, mis annab aimu sadevee liikumise, immutamise ja võimalike ülejutusala kohta. See annab võimaluse paremini planeerida ja suunata sadevett. Plaanis on ka Süstatiigist „targa lüüsi“ abil luua puhvertsoon, mis vajadusel hoiab sadevett kinni.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linn on ulatuslike metsa- ja rohealadega tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond.
- Elanikele on tagatud puhas õhk ja vesi. Mürasaaste on viidud miinimumini.
- Linnas tegutsevad tootmisettevõtted kasutavad kaasaegseid, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.
- Linnaelanike hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamik tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse.
- Soolikaoja avamise ja väljaarendamisega on Rakverest saanud nn veeäärne linn.
- Soolikaoja seisund on paranenud
- Jäätmete liigiti sorteerimine on saanud harjumuspäraseks linnaelanikele ja ettevõtetele

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.1 Optimaalseima jäätmeveoteenuse tagamine	T 4.1 Jäätmete äraandmise võimaluste tagamine koostöös jäätmekäitlejatega. Rakvere linn korraldab jäätmekäitlust koostöös teiste maakonna omavalitsustega Lääne- Viru Jäätme keskuse baasil	pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.2 Informatsiooni töötlemise ja logistika arendamine	T 4.2 Jäätmevaldajate registri pidamine vastavalt kehtivale seadusandlusele	pidev	Linnavalitsus
E 4.3 Mõistliku keskkonnateadlikkuse edendamine	T 4.3 Loodushariduse alaste tegevuste soodustamine koostöös Rakvere haridusasutuste ja noortekeskusega. Sõpruslinnadega vastavate organisatsioonide parima praktika ja uuendusmeelsemate mõtete ja kogemuste vahetamine. Energiasäästliku linna maine tugevdamine hoonete energiatõhususe suurendamise, tänavavalgustuse renoveerimisel kasutatavate uuenduslike lahenduste teostamise ning keskkonnasõbraliku linnatranspordi arengu soodustamise kaudu. Sellesuunalise koostöö arendamine eraettevõtjatega	pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.4 Õhu- ja võimaliku pinnasereostuse riskide vähendamine	T 4.4 Tagada kruusakattega tänavate katmine kõvakattega.	2025	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.5 Looduskeskkonna säilitamine	T 4.5 Rakvere tammiku kui väärtusliku loodusobjekti hoidmine ja loodushoidlik arendus ja valgustatud terviseraja loomine	Pidev 2020	Linnavalitsus, projektid
E 4.6 Looduskeskkonna majandamine	T 4.6.1 Linnametsa metsamajanduskava täitmine. Prioriteetne on linnametsa rekreatiivsete eesmärkide järgne majandamine. Linnametsa laiendamine, põhjametsa loomine ja kasvatamine T 4.6.2 Soolikaoja ja sellel asuvate paistiikide settest ja taimestikust puhastamine ja võimalike reostuskollete leidmine ning likvideerimine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.7 Looduskeskkonna arendamine	T 4.7 Soolikaoja avamise projekti ja uuringute jätkamine	2019-2020	Linnavalitsus, projektid
E 4.8 Puhkealade korrastamine	T 4.8 Linna pinnase ladustamisalade arendamine, kujundamine rekreatsiooni aladeks	2020-2025	Linnavalitsus, projektid
E 4.9 Kodutute	T 4.9 Varjupaigale uue asukoha leidmine ja	2019-	Linnavalitsus,

loomadega tegelemine	rajamine	2020	VIROL, projektid
E 4.10 Mürähäiringu vähendamine	T 4.10 Koostöö müraallikate valdajatega mürataseme vähendamiseks. T 4.11 Uutel planeeringualadel mürakaardi andmetega arvestamine nii müraallikate lisandumisel tekkida võiva koosmõju osas kui olemasoleva müra leviku tõkestamise osas.	pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste keskkonnaprojektide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.10 Taristu arendamine	T 4.10 Korduvkasutusega pakendijäätmete kogumise soodustamine (s.h taaskasutatavate jäätmete kogumise korraldamine) Lennuki elamuala korrastamine. Linnaruumi avalike prügikastide väljavahetamine	pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.11 Keskkonna-seisundi seire	T 4.11 Ussimäe prügila sulgemisjärgses seires osalemine	pidev	Linnavalitsus
E 4.12 Keskkonna-teadlikkuse tõstmine	T 4.12.1 Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine infolehtede, infopäevade, seminaride ja meedia abil T 4.12.2 Inimeste kaasamine talgupäevadele	pidev pidev	Linnavalitsus, projektid linnavalitsus
E 4.13 Jäätmehoolduse arendamine	T 4.13 Rakvere linna jäätmekava 2014-2020 ja Rakvere linna jäätmehoolduseeskirja vastavusse viimine Keskkonnaministri 16.01.2007 määrusega nr. 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“	2019	Linnavalitsus

5. HALJASTUS

Hetkeseis

Rakvere näol on tegu küllaltki roheline linnakeskkonnaga. Ainuüksi metsade all on ca 15% linna haldusterritooriumist. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad, kokku moodustavad linna rohealad ligikaudu kolmandiku kogu pindalast. Vallimägi, kui silmapaistvam maamärk, liigendab reljeefi. Ka kesklinn ja selle ümbrus on roheline ja puisteed lisavad rohelust veelgi. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik,

Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaed, Promenaad ning kesklinna haljasalad. Ühtne rohealade võrgustik puudub linna põhjaosas. Töögrupis jäi püsivalt kõlama arvamus, et kõikidel väiksematel haljasaladel võiks olla n-ö oma nägu. Iga park peaks teistest erinema ja kandma oma identiteeti. Oluline ei ole standardile vastavalt niidetud muru, põetud hekid ja lilleklumbid. Tähtis on, et linnakodanik ennast ühes või teises kohas hästi tunneks ning alade hoolduskulud oleks mõistlikud. Selle põhimõtte järgi tuleb esmajärjekorras uuendada ja hooldada olemasolevaid objekte. Projekti korras uute objektide rajamisel tuleb põhjalikult kaaluda võimekust neid ka üleval pidada.

Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimisel koostatud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Köide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009).

Aasta 2030 visioon

- Linnas on tagatud mitmekülgne, aktiivseid tegevusvõimalusi ja esteetilisi väärtusi pakkuv ning kõiki sotsiaalseid gruppe rahuldav rohe- ja puhkealade võrgustik.
- Linna kalmistud on heakorrastatud. Viimse puhkepaiga valikul on tagatud traditsioonilised matmisvõimalused ning välja on arendatud urnimatuste võimalused. Alustatud on matmisi uuel kalmistul.
- Rakvere on heade ning eriilmeliste puhkealadega ühtlaselt varustatud linn. Linna haljasalade ja mänguväljakute rajamisel ollakse innovaatilised ja hooldamisel jälgitakse, et kulud ei oleks ebamõistlikult suured. Oluline on tagada puhkealade ja mänguväljakute omanäolisus.
- Rakveres on üks keskne ja mahult suurem mänguväljak erinevas vanuses lastele, perede ühise ajaveetmise soodustamiseks.
- Linnakodanikele rajatud puhkealad ja tervisespordirajad pakuvad lisaväärtust ka erasektori poolt turismiteenuseid pakuvatele ettevõtetele ja meelitavad linna rohkelt turiste.
- Linna kõrghaljastuse osakaal on suurenenud.
- Kõrghaljastuse hoolduse tase on tõusnud.
- Linnal on oma arborist.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Lähtuvalt varasemalt koostatud töödest, rahalisest võimalustest ja töögrupi arvamustest joonistus välja järgnev prioriteetide tabel:

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.1	T 5.1 Peremänguväljakute rajamine	Pidev	Linnavalitsus,

Mänguväljakute arendamine	(väikelastest eakateni)		projektid, erasektor
E 5.2 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.2 Teostada alljärgnevad projektid: 1. Üliõpilaste- ja õpilaste ajutiste installatsioonide loomise võimalus linnaruumis 2. Lammaste või muude koduloomade Vallimäel karjatamise võimalused	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
E 5.3 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.3 Palermo kalmistu arendamine	2019-2020	Linnavalitsus, projektid
E 5.4 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.4 Teostada alljärgnevad projektid: 1. Rahvaia heakorrastusprojekti elluviimine 2. F.R. Kreutzwaldi tn allee pikendamine 3. Promenaadi pikendus-Seminari tn linearpark	2020-2025	Linnavalitsus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste haljastusvaldkonna eesmärkide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E5.5 Olemasolevate puhkealade kasutuse intensiivistamine	T 5.5 Olemasolevate puhkealade remont ja inventari kaasajastamine. Puhkealade polüfunktsionaalsuse suurendamine. Igal sotsiaalsel grupil peab olema võimalus puhkeala kasutada üksteist võimalikult vähe häirides	pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
E 5.6 Kalmistute teenindus-taseme tõstmine	T 5.6 Olemasolevate kalmistute esteetilise ilme parandamine ja veevarustuse tagamine	2019-2025	Linnavalitsus, projektid
E 5.7 Mänguväljakute arendamine	T 5.7 „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (OÜ Kivisilla, 2009) töös kavandatu elluviimine.	2019-2022	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.8 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.8 Teostada alljärgnevad projektid: 1. Rakvere raibe ehk harilik tõlkjas, nime ja taime kasutamise projekt 2. Ilutaimede asemel kasvatada dekoratiivsemaid köögivilju ning istutada avalikesse parkidesse ka viljapuid 3. Linnaruumi arendamiseks heade mõtete	2020-2022	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused

	leidmiseks linnakodanike kaasamine		
E 5.9 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.9 Teostada alljärgnevad projektid: 1. Alleede rajamine 2. Ausambamäe heakorrastamine 3. Põhjametsa rajamine 4. Jaama puisteele puuderea istutamine 5. 100 tamme pargi rajamine Tuleviku tn 22	2019-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.10 Võimekuse suurendamine linna üldises heakorras	T 5.10 Era- ja kolmanda sektoriga koostööprojektide läbiviimine. Koostöö korteriühistutega nende territooriumite planeerimisel	2019-2020	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

6. SPORT

Hetkeseis

Linna spordielu koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurusel arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimiv spordikool, tugevad treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis täiesti arvestatava sportliku linna maine. Lähiaja arengutes on eesmärgiks muuta efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid. Samuti on oluline jätkata traditsiooniks saanud rahvaspordi ja mainekujundusürituste (nt Eesti Ööjooks) toetamist ning toetada teiste, olemasolevate suursündmuste, Rakveresse laienemist. Suurte sündmuste teenindamine ja võõrustamine toob enesega reeglina kaasa mitmetasandilist kasu ja seda kogu piirkonnale.

Aasta 2030 visioon

- Linna sportimisvõimaluste valik on sarnaste elanike arvuga linnadega võrreldes parim Eestis. Võimaluste edasisel loomisel lähtutakse tegijate huvist.
- Linnakodanike hulgas on tervisespordiga tegelemine äärmiselt populaarne. Linnakeskkond on arendatud liikumisharrastust ja teiste sportlikke tegevusi soodustavaks.
- Rakveres korraldatakse igal aastal Eesti meistrivõistluste tasemel spordivõistlusi ning rahvusvahelisel tasemel mõõduvõtmisi. Võistluste korraldamise üheks eesmärgiks on aidata kaasa turismi arengule. Linnas on loodud head võimalused erinevate spordilaagrite korraldamiseks. Rakvere on suurvõistluste pidamise ja suurte rahvaspordisündmuste korraldamise linn. Suurürituste läbiviimiseks on tagatud tasemel spordi- ja majutusvõimalused ning muud vajalikud teenused.
- Tegutsevate klubide ja treenerite tase on kõrge ning annab hea võimaluse tublimatel jõuda maailma absoluutsesse tippu. Tagatud on spordiharrastamise võimalus kõigile soovijatele. Linnas on suur spordiharrastajate hulk ning püramiidi lai põhi suurendab ka tippu jõudvate tegijate hulka ja võimalusi.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.1 Hallatavate spordibaaside korrashoid	T 6.1.2 Rakvere spordihalli saali valgustussüsteemi uuendamine ja kastmissüsteemi väljaehitamine	2019-2020	Linnavalitsus, projektid
E 6.2 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.2.1 AQVA Spordikeskuse välisväljakute rajamine Kastani tänava tenniseahalli juurde. T 6.2.2. Terviseradade laiendamine Palermost Kõrgemäele ja edasi lõuna suunas eesmärgiga arendada välja 15-20 km pikkune klassikalise- ja vabatehnika suusa- ning käimis- ja jooksutrass	2019-2020 2020-2025	Erasektor, projektid Linnavalitsus, projektid, teised omavalitsused, kolmas sektor
E 6.3 Spordi propageerimine ja arendamine	T 6.3.1 Rakvere Spordikooli töö jätkamine ja klubides noortesporti toetamine, uute noorte kaasamise toetamine, noorsportlaste tunnustamine T 6.3.2 Traditsiooniks saanud tervisespordiürituste läbiviimine ja toetamine ning uute algatuste toetamine T 6.3.3 Olemasolevate rajatiste intensiivsem kasutamine spordiürituste Rakverre toomisega lähtudes varasematest kogemustest ning kaasates linnakodanikke T 6.3.4 Spordiklubide info vahetamine turunduse ja arendustegevuse valdkondades. Teavitamine ja täienduskoolitus, mis aitaks tagada spordi projektipõhiste rahastusvõimaluste laiema kasutamise.	pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste spordivaldkonna eesmärkide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.8 Erinevate sportimisvõimaluste valiku laiendamine	T 6.8.1 Erasektori initsiatiivil rajatavate objektide ehitamises ja/või teenuse ostmises osalemine (näiteks: uisuväljaku rajamine, tehnikasport, ekstreemspordi sisehall) T 6.8.2 Jalgpalli sisehalli rajamine	2020-2030 2020-2025	Erasektor, linnavalitsus, kolmas sektor Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid

E 6.9 Koostöö ümbruskonna omavalitustega spordirajatiste loomisel ja arendamisel	T 6.9 Spordirajatiste kasutamise ja rajamise alase info vahendamine, osalemine arendusprojektides	Pidev	Linnavalitsus, omavalitsused, erasektor, kolmas sektor
E 6.10 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.10.1 Spordikeskuse harjutusväljaku, sh volleplatside, ja tuletõrjespordi staadioni arendus, uute sportimisvõimaluste ja -alade loomine harjutusväljaku kinnistule T 6.10.2 Soolikaoja tervisespordiraja arendus T 6.10.3 Terviseradade (sh Palermo, Tammiku, Vallimäe, Põhjametsa) arendus. Kõrgemäe talispordikeskuse arendamine koostöös teiste omavalitsustega. Suusa- ja kergliiklussilla või -tunneli ehitamine (Lilleoru tänavat ületav). T 6.10.4 Kunstmurustaadioni olmehoone rajamine. T 6.10.5 Maadluse ja võitluskunstide jaoks uute ruumide leidmine T 6.10.6 Discgolfi raja võrgustiku arendamine T 6.10.7 Rahu Halli pesemisvõimaluste kaasajastamine 6.10.8 Spordihalli kaasajastamine. Uued visuaal- ja audiolahendused, sanitaarremont, jms.	2019-2022 2019-2022 2019-2022 2019-2021 2020-2025 2019 2020-2025	Linnavalitsus, projektid Linnavalitsus, projektid Linnavalitsus, omavalitsused, riik, erasektor, projektid Linnavalitsus, projektid Linnavalitsus, projektid Linnavalitsus Linnavalitsus, projektid

7. KULTUUR, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ

Hetkeseis

Linn on suutnud tagada mitmekesise kultuurielu. Rakvere on Euroopa väikseim linn, kus on oma kutseline teater. Läbi aegade on siin suudetud korraldada suurejoonelisi kultuurisündmusi ning on püütud leida ja hoida joont, mis konservatiivsemates linnades ehk poleks iialgi õnnestunud. Rakvere kui „Kreisi“ linna kuvand rajatakse tulevikus sarnaselt olnule: Rakvere on uudsete ideede ja ürituste läbiviimiseks parim koht.

Kultuurilise tegevuse kirjeldus: linna kultuurielu koordineerib Rakvere Kultuurikeskus, noorte vaba aja sündmuste korraldamisega tegeleb Rakvere Avatud Noortekeskus; taidlusega tegelevad erinevad seltsid pakkudes tegevust erinevatele sihtrühmadele (muusika, tants, kunst, Uuteks ja huvitavateks algatusteks on kujunemas rahvuste festival Kamalammas septembris, Festheart, kodukohvikute nädal, temaatilised installatsioonid kesklinnas jpm. 2018. aastal püstitati jõulude ajaks keskväljakule jõuluturg, mida soovitakse jätkata ja edasi arendada. 2019. aasta suvel toimub esmakordselt Saunafestival, millest kujuneb loodetavasti

traditsioon. 2020. aastaks on Rakvere linn pälvinud au olla Euroopa Meistrivõistluste korralduslinnaks linnaorienteerumises.

Et mitmekesistada linna kultuurielu veelgi ja säilitada Rakvere linnale olulisi väärtusi on ideede tasandil A. Pärdi ja tema muusika väärtustamine läbi Pärdi nädala, Jõulumaa korraldamine koos jõuluturu ja jõuluaia vms konkursiga, giidituurid suvel, valgustatud objektide projekti taaskäivitamine, informatiivsete viidate ja objektiinfo uuendamine linna avalikus ruumis jne..

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on omanäoliste kultuurisündmustega rahvusvahelisel pildil.
- Rakvere linn on üks Eesti teatrielu keskustest.
- Linna arhitektuurne keskkond on omanäoline ja silmapaistev.
- Rakvere on Virumaa kultuuripealinn.
- Linnas on välja arendatud mitmekesised ja kaasaegsed kontserdipaigad ning taidluseks sobivad ruumid.
- Taidluskultuuris on endiselt tagatud erinevate huvirühmade kaasatus ja haaratus mitmekülgse tegevusega.
- Lisaks erinevatele MTÜ-dele ja seltsidele on kultuurikorraldusse kaasatud ka suurel hulgal Rakvere noori.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostaja, rahastaja
E 7.1 Rakveres on mitmekesised võimalused korraldada ja tarbida (väga) erinevaid kultuurisünmusi	T 7.1.1 Pauluse kiriku renoveerimine kultuurikeskuseks (projekti kohandamine, ehitamine)	2019-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 7.1.2 Vallimäe laululava renoveerimine kaasaegseks ja atraktiivseks ürituste korraldamise paigaks ja lava ning istumiskohtade katmine purikatussega.	2019-2020	Linnavalitsus, projektid
	T 7.1.3 Suvised kultuurilava korraldamine Rahvaaias keskväljakul	Pidev	Kultuurikeskus, Linnavalitsus, seltsid

E 7.2 Rakverel on (toetatud) mitmekülgne kultuuriruum	T 7.2.1 Kultuuriseltside tegevuse toetamise korra arendamine	2019	Linnavalitsus, seltsid
	T 7.2.2 Erineva suunitlusega kultuuriürituste ja -projektide kaasfinantseerimine linna eelarvest	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.3 Rahvusvaheliste ja üle-eestiliste sündmuste	Pidev	Linnavalitsus

	toetamine ja osalemine		
	T 7.2.4 Rakvere Linnapäevade korraldamine	Pidev	Kultuurikeskus Linnavalitsus, koostööpartnerid
	T 7.2.5 Vähemusrahvuste kultuuri säilitamise toetamine	Pidev	Linnavalitsus projektid
E 7.3 Rakverel on kaasaegsed ja koostöös toimivad kultuuriasutused	T 7.3.1 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaasajastamine ja ruumipuuduse lahendamine	2020-2030-	Linnavalitsus, projektid
	T 7.3.3.Linna asutuste, organisatsioonide ja kultuuriseltside vahelise koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid

Huviharidus, noorsootöö

Hetkeseis

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis. Lisaks toetab Rakvere linn kaheksat Rakvere linnas tegutsevat Tantsu- ja Kunstikooli Athena, Esteetika- ja Tantsukooli, Muusikakooli Rajaots, Muusika- ja Kunstikooli Kaur, Rakvere Loovuskooli ja Gustavi Maja Huvikooli, Tsirkuse kooli ja tantsukooli JJ Street. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, seltsides, ühingutes. Huvihariduses on vähem võimalusi loodusteaduste ja tehnikavaldkonnas tegutsemiseks, mille tekke soodustamiseks on ettenähtud täiendavad toetamise võimalused. Läbi riikliku täiendava toetuse huvihariduse ja huvitegevuse valdkonda mitmekesistatakse huvihariduse ja –tegevuse võimalusi.

Avatud noorsootööd teostab Rakvere Kultuurikeskuse allüksusena Rakvere Avatud Noortekeskus. Avatud noortekeskus on avatud kõigile 7–26-aastastele noortele, seadmata tingimusi nende oskustele, võimetele, teadmistele ja rahalistele võimalustele. Noortekeskus loob noortele võimalusi huvitavateks ja arendavateks tegevuseks. Igapäevaselt on noortel võimalik osaleda arendavates aktiivsetes tegevustes: lauamängud, laualjalgpall, lauatennis, piljard, õhuhoki, X-Box, filmi ja meedia võimalus. Avatud noortekeskus toetab noorte omaalgatust ning kaasab noori aktiivselt tegevuste algatamisse ja läbiviimisesse. Noortekeskus toetab noorte omavahelist suhtlemist, pakub võimalusi mitteformaalseks ja informaalseks õppimiseks. Noortekeskus planeerib ja teostab noorteprojekte ja –programme ning osaleb koostöös noortega linnaülestest noorteüritustest korraldamises ning rahvusvahelistest projektides.

Rakvere linnas tegutsevad erinevad noorteorganisatsioonid: JCI Rakvere, Rakvere Skaudid, Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred, Naiskodukaitse), Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool, Noorteühing Eesti 4H jt.

Rakvere linna noortel on võimalik osaleda otsustusprotsessides läbi Lääne-Virumaa Noortekogu ja erakondade noortekogude töö. Noorte osaluskogudena tegutsevad õpilas- ja üliõpilasesindused kõigis linna üldhariduskoolides ning TLÜ Rakvere Kolledžis.

Erinoorsootööga tegeleb põhiliselt Rakvere Avatud Noortekeskus, Rakvere Sotsiaalkeskuse laste päevakeskus ning osaletakse Tugila projektis. Samuti on koostöökohtumised noortega tegelevate organisatsioonide vahel (Noortekeskus, politsei, lastekaitsepetsialistid).

Karjääriinfot ja -nõustamisteenuseid pakub linnas Lääne-Virumaa Rajaleidjakeskus, lisaks on linnas kolm noorte infopunkti (Rakvere Avatud Noortekeskus, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Rakvere Reaalgümnaasium)

Noorte tööhõivevalmiduse suurendamiseks korraldatakse linnas igal suvel õpilasmalevat, kus saab tööd vähemalt 90 noort.

Rakvere linn pakub noortele võimalust osaleda rahvusvahelistes noortevahetustes. Euroopa vabatahtlikku teenistust vahendab Rakvere Sotsiaalkeskuse laste päevakeskus ja Rakvere Avatud Noortekeskus.

Aasta 2030 visioon

- Noorel on linnas avarad võimalused arenguks ja eneseteostuseks, mis toetab sidusa ja loova ühiskonna kujunemist.
- Rakvere linnas on mitmekesised noorsootöö võimalused: huvikoolid, huviringid ja noortekeskused erinevatele sihtrühmadele jne.
- Noortevaldkonna organisatsioonid teevad tihedat koostööd ja noorteinfo on kättesaadav.
- Noorsootöö lähtub noorte tegelikest vajadustest ja huvidest, noored on kaasatud otsustusprotsessidesse.
- Noorele on loodud head tingimused arenguks läbi formaalse ja mitteformaalse õppe
- Vabaaja võimaluste mitmekesistamine avatud noorsootöö meetodil süsteemi loomine ja mobiilne noorsootöö

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
---------	---------	-----	-----------------------

E 7.4 Huviharidus on kvaliteetne ja mitmekesine ja kõigile soovijatele kättesaadav	T 7.4.1 Jätkusuutliku toetussüsteemi loomine toimivate organisatsioonide toetamiseks ja uute, valdkonda mitmekesistavate tegevuste arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, spordiklubid, kultuuriseltsid, Rakvere Avatud Noortekeskus, riik, projektid.
	T 7.4.2 Munitsipaalhuvikoolide kaasajastamine	2019-2020	Linnavalitsus, erasektor
	T.7.4.3 Noortega tegelevate organisatsioonide ja erahuvikoolide toetamine	Pidev	Linnavalitsus, erasektor,
	T 7.4.4 Huvihariduses osalemise info haldamise juurutamine linna infosüsteemi (Arno/SPOKU)	2019-2020	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, kultuuriseltsid, spordiklubid
	T 7.4.5 Uute noorte kaasamise toetamine huvitegevuses ja huvihariduses	2019-2021	Linnavalitsus, riik
E 7.5 Püsiva noortekeskuse tagamine	T 7.5.1 Rakvere Avatud Noortekeskuse ümber struktureerimine linna hallatavaks asutuseks ja kaasaegsete ning püsivate ruumide leidmine T 7.5.2 Noortekeskus kuulub Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusse	2019-2020	Linnavalitsus
E 7.6 Noorte omaalgatuse toetamine	T 7.6.1 Noorte omaalgatusprojektide järjepidev toetamine ja tingimuste kaasajastamine	Pidev	Linnavalitsus
E 7.7 Rakvere linn aitab kaasa noorte tööhõive suurendamisele	T 7.7.1 Õpilasmaleva korraldamine noortele tööharjumuse kasvatamiseks, teenimisvõimaluseks ning vaba aja sisustamiseks T 7.7.2 Tugila projektis osalemine	Pidev 2019-2020	Linnavalitsus Noortekeskus, Noortekeskus
E 7.8 Kaardistada Rakvere linna noorsootöö valdkonnad	T 7.8. Noorsootöö olukorra hindamine ja kaardistamine	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, projektid
E 7.9 Noorsootöö teenuste jõudmine uute noorteni ning noorte noorsootöös osalemise võimaluste laiendamine	T 7.9.1 KOV koostöögruppide tegevussuund T 7.9.2. osalemine riiklikes projektides ja programmides	2019-2020 Pidev	ENTK, ESF Linnavalitsus
E 7.10 Noorte tunnustamine	T 7.10. Noorte tunnustusürituse korraldamine	Pidev	Linnavalitsus

8. SOTSIAALHOOLEKANNE, TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linna sotsiaalsüsteem on pidevas arengus. Lisaks riiklikule toimetulekutoetusele makstakse abivajajatele ühekordseid toetusi ja vähekindlustatud peredele koolitustoetusi (tasuta koolitoit, lasteaiakulude kompenseerimine, huvikooli õppemaksu tasumine ning õpilaste transpordi kompensatsioon ja õpilaskodu üüri toetus) ning toetatakse laste suvelaagris osalemist.

Esimesse klassi minevatele lastele makstakse 100 eurot kooliminekuetoetust. Rakvere linna elanikeregistrisse kantud isikutele makstakse lapse sünni puhul toetust alates 2018. aastast 320 eurot. Munitsipaalkoolides 1.-12. klassi õpilastele on koolitoit tasuta, riigitoetusest puuduva osa tasub omavalitsus. Lasteaiakuludele on tagatud tasuta hommikusöök.

Liinibussides võimaldatakse tasuta bussisõitu linna haldusterritooriumil elavatele raske puudega inimestele, üle 70 aastastele pensionäridele, represseeritu tunnistuse omanikele ja 4- ja enamalapseliste perede lastele.

Raske ja sügava puudega täisealiste inimeste ning keskmise, raske ja sügava puudega laste hooldajatele makstakse hooldajatoetust. Kord aastas makstakse represseeritutele toetust 100 eurot.

Rakvere Sotsiaalkeskus pakub järgmisi teenuseid: eakate päevakeskus, laste päevakeskus, psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskus, koduhooldus, sotsiaaltransport, sotsiaaleluruumiteenust, tugiisikuteenust, isikliku abistaja teenust, psühholoogilist nõustamist, sotsiaalpedagoogi ja eripedagoogi teenust lasteaedadele ja kodutute-varjupaigateenust. Eakate päevakeskuses töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemisteenust ning muid tervise- ja iluteenuseid. Laste päevakeskuses aidatakse lastel omandada igapäevaeluks vajalikke oskusi, sisustada vaba aega, nõustatakse nii lapsi kui lapsevanemaid, tehakse võrgustikutööd laste parema toimetuleku tagamiseks koolis. Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). Sotsiaalmajas on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba, kus inimestele osutatakse vältimatut abi. Samas pakutakse toetatud elamise teenust 8-le inimesele. Avahoolduse teenust pakutakse kuni 90 eakale ja erivajadusega inimesele ning tugisiku teenust üle 30 inimese puudega lapsele koolis ja lasteaias, abivajavatele peredele, erivajadustega täiskasvanutele ja kolmandatest riikidest saabunud sõjapõgenikele. Liikumisraskustega inimestele pakutakse transporditeenust invatõstukiga väikebussiga.

Linn toetab sotsiaalvaldkonnas tegutsevaid mittetulundusühinguid. Lisaks vahendatakse tasuta õigusabiteenust vähekindlustatud inimestele. Rakveres on 3 erahooldekodu. Rakvere linn toetab hooldekodu kohamaksu maksmisel inimesi, kes ise või kelle seadusjärgsed ülalpidajad ei ole suutelised seda tasuma varalise seisundi tõttu. OÜ Keerub pakub alates 2016. aastast kaitstud töö teenust sügava või raske vaimupuudega ja psüühikahäirega inimestele. EELK Rakvere Kolmainu kogudus on loonud töökeskuse erivajadustega täiskasvanutele nende toetamiseks ja abistamiseks ning arendab kogukonnas elamise teenust.

Toimub koostöö riiklike projektipartneritega puudega laste, toimetuleku raskustes ja lähisuhtevägivalla all kannatavate perede toetamiseks. Rakvere Linnavalitsus osaleb pilootprojektis hoolduskoordinatsiooni parendamiseks, mille raames on loodud täiendav töökoht kuni 31.07. 2019, et toetada suure hoolduskoormusega lähedaste paremat toimetulemist. 2018. aasta lõpus esitas linnavalitsus projektitaotluse, et taotleda Euroopa Sotsiaalfondi täiendavaid vahendeid sotsiaalteenuste arendamiseks. Antud projekti raames loodi 2019. aasta alguses neli täiendavat tugitöötaja töökohta Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri.

Aasta 2030 visioon

- Rakveres on märkav ja hästitoimiv kogukond. Linn hoolib oma kogukonna liikmetest.
- Tõhus võrgustikutöö sotsiaalvaldkonnas ennetab raskemaid probleeme.
- Teenused ja toetused on paindlikud ja igale abi vajavale inimesele on tagatud tema isikupäraseid vajadusi arvestav tugi, mis võimaldab tal maksimaalselt iseseisvalt toime tulla.
- Linnaruum ja avalikud hooned on erivajadustega inimestele ligipääsetavad ja kõik avalikud teenused on võrdselt kättesaadavad.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.1 Elanike sotsiaalne turvalisus on tagatud inimeste toimetuleku toetamisega sotsiaalteenuste osutamise kaudu	T 8.1.1. Mitmekesistada linnas pakutavaid sotsiaalteenuseid ja suurendada teenuste kättesaadavust erinevatele sihtrühmadele	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor ja teised partnerid
	T 8.1.2. Innovaatiliste lahenduste arendamine sotsiaalteenuste pakkumisel	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 8.1.3. Laiendada koostööd kolmanda sektoriga	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.1.4. Erinevate avalike teenuste pakujate ja ametkondade koostöö parandamiseks ümarlaudade ja võrgustike kohtumiste läbiviimine	Pidev	Linnavalitsus
E 8.2 Stabiilsed, paindlikud ja kliendikesksed teenused	T 8.2.1. Arendada välja senisest paindlikumad ja kliendikesksed teenused, eelistades ennetavaid teenuseid (võlanõustamine, õigusabiteenus, vanglast vabanenute rehabilitatsioon, dementsete päevahoid, asendushooldus puudega täiskasvanutele jms)	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, kogudused ja teised partnerid
	T 8.2.2. Kliendi ja ennetustöö läbiviimine juhtumikorralduse põhimõttel	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.2.3. Sotsiaalteenuste töö paremaks korraldamiseks lisaruumide kasutusele võtmine	2019	Linnavalitsus, Projektid

E 8.3 Optimeeritud ja tõhustunud sotsiaalvald- konna teenuste süsteem	T 8.3 Kaardistada olemasolev teenuste pakkumine ja tegelik vajadus teenuste järele	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
E 8.4 Toimiv koostöö- võrgustik lastega tegelevate erinevate spetsialistide vahel	T 8.4.1 Spetsialistide vajaduste kaardistamine, et tagada tõhus töö laste, noorte ja peredega.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.4.2. Toimiva koostöövormi loomine ja süsteemne hoidmine erinevate spetsialistide vahel, mis lisaks tööle konkreetsete juhtumitega tegeleb valdkonna arendustegevuse ja ennetustööga.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.5 Süsteemne tegevus laste sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks	T 8.5.1. Laste päevakeskuse tegevuse (sh erinoorsootöö) jätkamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus
	T 8.5.2. Tugiteenuste arendamine ja kättesaadavuse tagamine: psühholoogiline, sotsiaalpedagoogiline ja eripedagoogiline nõustamine haridusasutustele ning perede toimetuleku toetamine.	Pidev	Linnavalitsus Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.5.3. Toetuste süsteemi planeerimine, pöörates suuremat tähelepanu vähekindlustatud perede lastele võrdsete võimaluste loomisele.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.6 Töö ja pereelu ühitamiseks on loodud mitmekesised ja paindlikud lastehoiu võimalused	T 8.6.1. Täiustada koostööd lastehoiuteenuste pakkujatega teenuse kvaliteedi ja mitmekesisuse arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, koostöö- partnerid
	T 8.6.2. Arendada välja paindlikud lastehoiuteenused vahetustega või osalise ajaga töötavate vanemate lastele, erivajadustega lastele ja lapsehoid erijuhtudeks.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, koostöö- partnerid
E 8.7 Eakatele väärrika vanaduspõlve tagamine	T 8.7.1. Võimaldada eakatel inimestel erinevate teenuste pakkumise abil elada võimalikult kauem harjumuspärasel keskkonnas, arendades kliendikeskset koduhooldusteenust	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.7.2. Eakate elukvaliteedi säilitamine kogukonnavalitsuse osalemise soodustamist toetavate teenuste kaudu (eakate päevakeskus, huvitegevus, sotsiaaltransport jne)	Pidev	Linnavalitsus, Sotsiaalkeskus,

			kolmas sektor
E 8.8 Puuetega inimestele on tagatud võrdsed võimalused osaleda kogukonna elus	T 8.8.1. Vajalike teenuste kaardistamine	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.8.2. Kaasata avaliku ruumi ja hoonete rekonstrueerimise ja ehitusprojektide koostamisse sihtgruppide esindajad	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 8.8.3. Puuetega inimestele erinevaid teenuseid pakkuvate mittetulundusühingute toetamine	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
	T 8.8.4. Jätkata eluruumide kohandamist puuetega inimestele tagamaks vastavalt vajadustele nende toimetulekut oma kodus (ukseavade laiendamine, käetugede paigaldamine jne)	Pidev	Linnavalitsus
E 8.9 Psüühilise erivajadusega inimestele on tagatud tugi iseseisvaks toimetulekuks	T.8.9.1 Psüühilise erivajadusega inimestele igapäevaelu toetamise ja toetatud elamise teenuse pakkumise jätkamine, uute teenuste arendamine (sh päevaravi)	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, era, projektid, Sotsiaalkeskus, riik
	T.8.9.2. Psüühilise erivajadusega inimestele tööhõive suurendamiseks paindlike teenuste arendamine ja pakkumine	Pidev	Kolmas sektor, linnavalitsus Töötukassa
E 8.10 Töötud osalevad aktiivselt kogukonna elus.	T 8.10 Tööharjutuskeskuse jätkusuutlikkuse toetamine ja koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
E 8.11 Hätta sattunud inimestele on tagatud peavari ja toit.	T 8.11 Varjupaiga teenuse pakkumine, supiköögi ja toidupanga tegevuse toetamine	Pidev	Linnavalitsus, Sotsiaalkeskus, kolmas sektor, erasektor
E 8.12 Märkav, hooliv, teadlik ja aktiivne kogukond	T 8.12.1. Kogukonna teadlikkuse tõstmine läbi meediakanalite parandamiseks inimeste adekvaatset reageerimisostkust probleemsituatsioonides	Pidev	Linnavalitsus, koolid, kogudused, kolmas sektor
	T 8.12.2. Sotsiaalteenuste võimalustest teavitamine	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.12.3. Sotsiaalvaldkonna positiivne kajastamine meedias	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, koostöö-partnerid

Tervis (sh rahvatervis e avalik tervishoid)

Hetkeseis

Rakvere linnas on tervislikuks eluks head võimalused. On küllaldaselt rohelust ja sportimisvõimalused on head ja mitmekesised.

Esimese etapi üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid tööruume linnas napib. 2019. aasta lõpuks valmib esmatasandi tervisekeskus, kus hakkavad asuma lisaks perearstidele ka psühhiaatriite ruumid. Ambulatoorset teise etapi eriarstiabi osutavad nii AS Rakvere Haigla kui erapraksisena tegutsevad erialaarstid. Rakvere Haigla osutab piirkonnas päevaravi ja ambulatoorset arstiabi (koduõendus statsionaarne õendusabi).

Terviseedendamise tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Rakvere Linn kuulub Tervist Edendavate Linnade Omavalitsuste Võrgustikku. Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust arvestades murettekitav – murekohaks perearstide vanus ja nende nimistute ületäituvus. Eriarstide vastuvõttude saamine on problemaatiline. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab üldhaigla pädevuse piiri saadakse abi Tallinna, Tartu ja Ida-Virumaa haiglatest.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linna elanik hoolib oma tervisest ning harrastab tervislikke eluviise.
- Linnas on tagatud väga heal tasemel arstiabi kättesaadavus esmatasandi tervisekeskuses
- Rakveres on kättesaadav kvaliteetne eriarstiabi.
- Rakvere Haiglas on Lääne-Virumaa hooldus-, taastusravi ja rehabilitatsiooni keskus.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.14 Terve ja tervislikke valikuid tegev inimene	T 8.14.1 Terviseedenduslike projektide ja tegevuste toetamine ja osalemine sh terviseedenduslike ürituste korraldamine ja teavitustöö koostöös spordivaldkonnas tegutsevate inimestega. VIROL tervisenõukogus osalemine	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid, VIROL
	T 8.14.2 Seksuaalhariduse edendamine	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor,
	T 8.14.3.Sõltuvushäirete, kardiovaskulaarsete haiguste, pahaloomuliste kasvajate, traumade ja nakkushaiguste vältimise ennetamine	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor
	T 8.14.4 Linna keskkonna arendamine mugavamaks igapäevaseks autovabaks liikumiseks ja tervisespordi harrastamiseks	Pidev	Linnavalitsus

E 8.15 Esmatasandi arstiabi töö- ja teeninduskeskkond vastab kaasaja nõuetele	T 8.15 Tänapäevase esmatasandi tervisekeskuse väljaarendamine Rakverre	2019	Erasektor, linnavalitsus, erasektor projektid, riik
E 8.16 Eriarstiabi teenuste osutamine Rakvere linnas on tagatud	T 8.16 AS Rakvere Haigla meditsiinilise võimekuse tagamine ja senise linna toetuse jätkumine	Pidev	Linnavalitsus, AS Rakvere Haigla
E 8.17 Lasteasutustes pakutav tervislik toit aitab kaasa laste tervislike toitumisharjumuste kujunemisele ja lapsed on tervemad	T 8.17.1. Lasteaedade- ja koolitoidu kvaliteedi ning tervislikkuse järelevalve linnavalitsuse poolt läbi tootlustusteenuse osutaja tegevuste koostöös hallatavate asutuste ja hoolekogudega	Pidev	Linnavalitsus, vastavad ametkonnad, allasutused, VIROL, TAI
	T 8.17.2. Tervislikke toitumisharjumusi propageerivate projektide algatamine ja läbiviimine	Pidev	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, koostööpartnerid, VIROL, TAI

9. KOLMAS SEKTOR

Hetkeseis

Tegutsetakse erinevates valdkondades (sport, kultuur, sotsiaal jne). Kolmanda sektori ettevõtted on aktiivsed oma valdkondades ja tehakse sektorite ülest koostööd.

Rakvere Linnavalitsusel on hea koostöö mittetulundusühingutega sotsiaal-, haridus-, spordi- ja kultuurivaldkondades. Näiteks ostetakse päevakeskuse teenust erivajadustega täiskasvanutele EELK Kolmainu koguduselt; erinevas vanuses sihtgruppidele tegutsevad spordi-, tantsu- ja lauluringid. Linna eakad tegutsevad iseseisvalt, saades vajadusel tuge Rakvere Linnavalitsuselt ja eraettevõtjatelt. Linnal on välja kujunenud pikaajaline koostöö puuetega inimeste kojaga. Rakvere Linnavalitsus toetab ruumidega koja ühingute tegevust.

Rakvere korteriühistud on teinud head tööd linna üldpildi parendamisel ja korterelamute renoveerimisel. Väga paljud korterelamud on saanud uue välisilme.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linnas toimib heal tasemel sektorite ülene koostöö, kaasatud on kõik osapooled.
- Linnakodanikud osalevad aktiivselt linna elu kujundamisel ja edendamisel.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks.

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostaja, rahastaja
E 9.1 Kodanike heaperemehelike hoiakute arendamine. Suurem kodanike kaasamine	T 9.1 Virtuaalsete sotsiaalvõrgustike kasutamine linnas oluliste teemade arutamisel. Avatud koosolekute ja ümarlaudade edasine lai kasutus Rakvere MTÜ-de tegevuste toetuste võrgupõhine andmebaas sponsorite leidmiseks. Vastava valdkonna arendamine	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, fondid
E 9.2 Kodanikuühiskonna tugevdamine, linnakeskkonna arendamine	T 9.2 Korterühistute tegevuse toetamine. Eesmärk on linna elamute renoveerimine mõistlikult viisil ning elanike rahalisi võimalusi arvestades. Linnavalitsusel tuleb koordineerida korteriühistute informeerimist võimalikest rahastusallikatest ning usaldusväärsetest nõuandjatest antud teemal. Naabrusvalve ja omaniku/peremehetunde kasvatamine. Turvalisuse ja heakorra eest ei pea vastutama ainult linnavõim, vaid ka omanik	pidev	korteriühistud, linnavalitsus, projektid, erasektor
E 9.3 Säästva mõtlemise arendamine. Tark tarbimine. Uuskasutuse ja taaskasutuse suurendamine	T 9.3 Taaskasutusprojektide toetamine koostöös Virumaa Jäätme keskusega. Eesmärk on koguda kokku inimestelt need esemed, mille järgi neil endil vajadus puudub, kuid mis kuluvad väga ära kellelegi teisele	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.4 Kodanikuühiskonna keskkonna alane koolitus	T 9.4 Keskkonnateadliku teadvuse arendamine vastavate koolituste abil alates lasteaedadest, lõpetades eakate klubidega	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.5 Kodanike omavahelise läbikäimise suurendamine. Kolmanda sektori suurem kaasamine	T 9.5 Koguduste potentsiaali suurem kasutus esmase hingeabi andmise teenustes. Parema koostöö organiseerimine valdkonnas tegutsevate koguduste, MTÜ-de ning meditsiini asutuste vahel. Hoolekandeteenuste delegeerimine MTÜ-dele. Kultuuri-, noorsootöö- ja huviharidusteenuste toetamise jätkamine kolmandale sektorile. Võimalikult paljude teenuste ostmine kolmandast sektorist	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.6 Kolmas sektor on kaasatud sotsiaalprobleemi lahendamisel	T 9.6 Erinevate sotsiaalabiteenuste, ürituste, tegevuste toetamine	pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

10. ETTEVÕTLUS, TURISM

Hetkeseis

Rakveres ja selle lähiümbruses tegutsevate ettevõtete edukus on linna kuvandi üheks oluliseks mõjutajaks ja kandjaks. Eesti parima mainega brändide edetabeli tippu kuuluva Balti riikide suurima lihatoodete valmistaja Rakvere Lihakombinaadi ehk AS HKScan Estonia kõrval on Rakveret kui ettevõtjasõbralikku linna reklaamimas Eesti suurim kodumaisel kapitalil põhinev toiduainete tootmise ja müügiga tegelev kontsern OG Elektra Tootmine AS, Eesti üks tuntumaid kondiitritoodete ja tortide valmistajaid Pihlaka AS, Rakvere Piiritustehase omandanud Estonian Spirit OÜ, MAAG Gruppi kuuluv AS MAAG Konservitööstus, suurepärase vee- ja saunakeskusena rahvusvahelist populaarsust koguv AQVA Hotels OÜ, maailma suurima uksi ja aknaid tootva Ameerika kontserni JELD-WEN Inc. koosseisu kuuluv JELD-WEN Eesti AS, Baltikumi vanim puitmajade tootja Rakvere Metsamajand AS, elektroonikaettevõtted Dicro Eesti OÜ,

Electro-Hill OÜ Eesti ja PT Mikro AS, rõivatootjad Virulane AS ja Multi Marger AS, tekstiilitooteid valmistavad OÜ Liliina ja Henrietta AS, masina- ning metallitööstuse alal tegutsevad Rakiste Tehas AS, Aksi-Metall OÜ ja Astera AS, mööblitootjad Porsa EST AS, ja Virumaa Metsatööstus AS (Rakvere Mööblivabrik), OÜ Päts ning paljud teised.

Rakverelastele töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida vääringdatakse pidevalt tehnoloogilist taset tõstes ning rahvusvahelises tööjaotuses osaledes. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 80 km/h liikumiskiirusega on võimalik poole kuni kolmveerandi tunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvate ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maanteevõrgu kvaliteedi parandamine ja liiklusohutuse suurendamine. Samuti on vajalik Viru- ja Järvamaa avaliku transpordivõrguga kaetuse suurendamine ning ühistranspordiliinide parem koordineerimine.

Ettevõtluse edasine areng Rakveres on kavandatud uutes, kvaliteetse taristuga ning mitmekülgsete arendamisvõimalustega arvestavates piirkondades linna põhja- ja idaosas – Lennuvälja, ja Paemurru tööstusaladel, mille hea logistilise asendiga kinnistute müügitöös tuleb keskenduda eelkõige kahele sihtgrupile: Skandinaavia riikides asuvad ettevõtted, mis on huvitatud sealsete tootmisüksuste kulude vähendamisest, ning kvalifitseeritud tööjõule baseeruva väike ja keskmise suurusega ettevõtetes tootmise arendamist kavandavad investorid.

Tulevikus näeme Rakverest teistesse linnadesse igapäevaselt tööle sõitjate arvu kasvu. Lisaks pakuvad Tallinna kõrval üha enam võimalusi nii Ida-Virumaa tööstuslinnad kui Tartu. Seda eriti teadmismahukamate töökohtade osas, kuna kvalifitseeritum tööjõud (ning ka juhid), kellele Rakvere võiks loodetavasti olla selles regioonis sobivaks elupaigaks, on reeglina keskmisest liikuvamad. Rakverelaste jaoks on oluline suurendada rongide reisijateveo kiirust (kuni 160 km/h), mugavust ja sagedust nii Tallinna kui Narva suunal ning pikendada elektriraudteed vähemalt Tapalt Rakvereni ja hiljem ka Narvani. Piirkonna majanduselu aktiveerimiseks ülioluliste riiklike prioriteetidena peaks valmis ehitama Tallinnasse kavandatud Ülemiste liiklussõlme, Tallinna–Narva–Peterburi neljarealise maantee (Via Vironia) ning Narva uue maantee silla, mis aitaks lahendada Narva piiripunkti läbilaskevõime suurendamise vajadusega seotud probleemistikku. Samuti on vajalik Aaspere-Haljala 6,5 km teelõigu ehitamine neljarealiseks.

Eesti ja ka Lääne-Virumaa linnastumise tase on madalam kui mujal Euroopas ning kuna paljud ettevõtted ja asutused on elanikkonna vähenemise tingimustes kulusid optimeerides sulgemas oma väiksemates asulates asuvaid teeninduspunkte, jätkub siseränne maalt linna. Seda soodustab nooremaelastele tüüpiline soov elada suuremates asulates, lähemal haridus-, kultuuri ja lõbustusasutustele ning igapäevastele teenustele. Sellised muutused toovad ilmselt kaasa Lääne-Virumaa teenindus- ja kaubandussektori töökohtade suurema siirdumise Rakverre, mis omakorda soodustab mujalt Eestist saabuvate teenusekasutajate hulga suurenemist Rakveres.

Mitmekülgsete ja kvaliteetset teenindust pakkuvate teenindus- ning kaubandusettevõtete taastekkimine Rakvere kesklinnas, uute arhitektuursete atraksioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine on vajalik turismi arendamiseks. Tänapäevase turisti saabumismotiiviks on konkreetne soov külastada mõnda üha suureneva tuntusega objekti: Tarva kuhu, ordulinnuse varemeid, Eesti Politseimuuseumi, Rakvere Teatrit, AQVA Spad, keskväljakut, Põhjakeskust. Rakvere eesmärgiks on muutuda ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad turismipaketid, mis kaasaksid lisaks eelnimetatuile ka Rakvere lähiümbruses ja Lahemaal pakutavat ning lisaks uusi valikuid, näiteks ajaloolise Pika tänava renoveerimine turistile ja ettevõtjale atraktiivseks tsooniks, Rakvere vallimäele multifunktsionaalse etendus- ja külastusala välja arendamine, Rakverele ainuomaste tootmisettevõtete külastamine koos toodangu ostmise või degusteerimisega.

Linna kuvandit toetavate kaubamärkidena tuleb edasi arendada õnnestunud sloganitel (tunnuslausetel) „Väge täis“ ja „Kreisi City – Crazy City“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal, Eesti Ööjooks, meeste tantsupeod, punklaulupeod. Linna külastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks kavandada ka suure külastuspotentsiaaliga Rakvere Spordikeskuse ja Rakvere Kultuurikeskuse tegevust ning investeringuid. Lähiaastatel on kindel soov viia ellu unistus oma kontserdimajast.

Aasta 2030 visioon

- Linnas on rahvusvaheliselt tuntud suure ekspordivõimekusega ettevõtteid, mis kasutavad kaasaegseid tehnoloogiaid ning mille töötajad on motiveeritud.
- Ettevõtjatele on sotsiaalse ja tehnilise taristu teenuste pakujate poolt tagatud hea kvaliteediga ning konkurentsivõimelise hinnaga teenused, mis motiveerivad neid siin oma tegevust arendama. Korraldatud on vajaduspõhine ümber- ja kutseõpe ning on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu.
- Rakverel on hästi toimivad transpordiühendused Euroopa suunal läbi Tallinna Ülemiste liiklussõlme ja Narva piiripunkti kaudu Peterburi suunal.
- Linna poolt tagatud avalikud teenused ja sportimisvõimalused pakuvad linna turismiettevõtjatele klientide juurdevõitmisel tuntuvat tuge.
- Kesklinn on elav äri- ja kultuurikeskus, millel on atraktiivne jalgsikäigu ja rippraudtee ühendus Rakvere linnusega.

- Linnas toimuvad kultuuri ja spordi suurüritused, mis toetavad kohalikku ettevõtlust ja toimivad ka mainekujundusprojektidena. Rakvere on aastaringselt turistidele atraktiivne.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 10.1 Ettevõtluse arendamiseks vajaliku taristu väljaarendamine	T 10.1.1 Ühisveevarustuse ja –kanalisatsiooniga liitumise võimaluse tagamine kogu linna haldusterritooriumil	2019-2025	Rakvere Vesi, Keskkonna Investeeringute Keskus, linnavalitsus, projektid
	T 10.1.2 Rakvere linna tänavate ning kõnniteede teehoiukava täiendamine ning rakendamine	2019	Linnavalitsus, riik
	T 10.1.3 Kauba tn – Arkna tee raudteeviadukti väljaehitamine	2021-2030	Linnavalitsus, riik, projektid
E 10.2 Tööhõive suurendamine ja uute töökohtade loomine	T 10.2.1 Olemasoleva tööstuspiirkonna arendamine Narva tänava piirkonnas	2022-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 10.2.3 Aktiivne müügitöö tööstusaladel asuvatele kinnistutele investorite leidmiseks	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, projektid
E 10.3 Linna külastavate turistide arvu suurendamine	T 10.3.1 Olemasolevate turismimagnetite – Tarva kuju, Rakvere linnus, AQVA Spa ja AQVA Spordikeskus, Rakvere Teater, Rakvere Spordikeskus, Politseimuseum, Põhjakeskus jne sünergilise potentsiaali paremini kasutamine. Turismipakettide välja töötamine.	Pidev	Linnavalitsus, erainvestorid, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.2 Rakvere ja selle ümbruse infomaterjalide arendus	Pidev	linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.3 Turismimessidel (eelkõige Soomes, Lätis ja Peterburis) osalemine ja sellega seotud tegevuste koordineerimine kõigi huvitatud osapoolte maksimaalseks kaasamiseks	Pidev	linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.4 Internetivõrgustikes informatsiooni levitamise arendusprojektid	Pidev	linnavalitsus, erasektor
	T 10.3.5 Turismiinfokeskuste võrgustiku väljaarendamine Lääne-Viru maakonnas	2019-2020	linnavalitsus, Lääne-Virumaa omavalitsused,

			Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
E 10.4 Turistide Rakveres viibimise aja pikendamiseks s vaatamis- väärsuste arendamine	T 10.4.1 Vallimäe kompleksi ja Pika tänava arendamine ning sidumine kesklinnaga	2019- 2020	Ettevõtluse Arendamise sihtasutus, linnavalitsus, Erasektor, projektid
	T 10.4.2 Linnuse ja Tarva juurde saabuvate turistide kesklinna meelitamine läbi visuaalselt ühendatud objektide jada	Pidev	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, projektid
	T 10.4.3 Linnuse värava ja Parkali trepi vahele silla rajamine	2019- 2020	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, projektid
	T 10.4.4 Kesklinna atraktiivsuse suurendamine linnaplaneerimise ja ehitustegevuse abil	pidev	Linnavalitsus
	T 10.4.5 Keskväljakule täiendavate vaatamisväärsuste rajamine, mida nägemata ei taheta Rakverest mööduda (nt liivakell, valgusatraksioonid, purskkaevu renoveerimine (atraktiivsuse suurendamine), jne)	2019 2020	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, Erasektor, projektid
	T 10.4.6 Uute turismiattraksioonide arendamine, nt Rakvere linnuse teemapark, liivakell, uued teemamuuseumid, Vallimäe suvine vaba aja keskus, rippraudtee linnusest kesklinna jne	2019- 2025	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, linnavalitsus, Erasektor, projektid
E 10.5 Positiivse maine hoidmine ja reklaam	T 10.5.1 Julge ja nüüdisaegse linna kuvandi (<i>crazy city</i>) jätkuv arendus	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.2 Koostöö arendamine kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsejatega	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.3 Linna tunnuslause ja sümbolika jätkuv levitamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid

Lisaks välissuhtluse ja turismi ning ettevõtluse arendamise alaste tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 10.6 Välis- suhtluse arendamine	T 10.6.1 Koostöösuhete arendamine sõpruslinnadega	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.2 Koolide välissuhtlemise toetamine, sh õpilas- ja isetegevusrühmade vahetused	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

	T 10.6.3 Rakveres tegutsevate erinevate rahvuste kultuuriseltside tegevuse toetamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.4 Rahvusvaheliste ja üle-eestiliste koolituste ja konverentside korraldamine. Linna reklaamimine konverentsiturismi sihtkohana. Konverentside, koolituste ja ürituste korraldamise võimaluste kaardistamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.5 Kontaktide loomine ja informatsiooni kogumine koostööprojektide võimaluste kohta koostöös saatkondadega	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 10.7 Turismi arendamine	T 10.7.1 Linnuse ja Tarva kujuga seotud projektide jätkamine	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.2 Vallimäe kompleksi väljaarendamine ning turismialase tervikpaketi loomine Vallimäe piirkonnas olemasolevate ja rajatavate taristuobjektide (tegevus- ja esinemispaigad, parklad, juurdepääsuteed, kommunikatsioonid, tualetid jms.) abil	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.3 Kontsert- ja etendustegevuse korraldamine ja arendamine Vallimäel, Keskväljakul ning teistes kontserdipaikades	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.4 Linna logo ja tunnuslause levitamine	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.5 Rakvere linna uue mainekontseptsiooniga trükiste, kaartide, audio-visuaalse materjali ning turistide teenindavate infostendide ja -viitade valmistamine	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.6 Turismiviitade ja –info paigutamine turistide kogunemispaikadesse: keskväljakule, promenaadile, bussijaama, linnusesse	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.7 Viitadele inglisekeelse informatsiooni lisamine. Näiteks linna sissesõitudel on eestikeelne sõna „kesklinn“ halvasti mõistetav	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.8 Terviklike turismitoodete väljaarendamine koostöös Suur-Rakvere turismipiirkonna	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa

	partneritega.		Muuseumid, erasektor
	T 10.7.9 Rakvere lisamine rahvusvahelistesse turismimarsruutidesse	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.10 Jätkata Rakvere linnavalitsuses loodud turismikomisjoni tööd turismi arengusuundade määratlemiseks ja selleks vajalike teabematerjalide ettevalmistamist	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
E 10.8 Ettevõtluse arendamine	10.8.1 Ettevõtlusstrateegia väljatöötamine (sh piirkonna maine ja tuntuse kujundamine)	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	10.8.2 Ühtse ettevõtluspoliitika kujundamiseks vajalike koostöösidemetega algamine ja väljaarendamine (Lääne-Viru Arenduskeskus, EAS, Tööhõiveamet, kohalikud ettevõtjate organisatsioonid, Kaubandus-Tööstuskoda jne)	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.3 Sõpruslinnadega ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste omavahelise koostöö suurendamine ettevõtlusvaldkonnas, ühisprojektide väljatöötamine	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.4 Valdkonna arengule suunatud projektide ettevalmistamine ja elluviimine (nii kohalikul, regionaalsel, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil)	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.5 Regionaalsete suurürituste, koolituste ja konverentside korraldamine	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.6 Valdkonnasisene ettevõtjate EL struktuurvahendite alane teavitamine	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor

11. RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2019-2022)

Hetkeseis

Rakvere linna eelarve tulude poole laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus millest tulenevalt ei olda väga sõltuv ainult ühest valdavast tööandjast.

Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike arv. Maksumaksjate arvust vähenemise tõttu kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimalus oma rahalise seisuga parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest. Inimesed valivad oma elukoha üldiselt järgmiste parameetrite järgi:

- sobiv töö (sh elukaaslasele töö leidmise võimalused),
- haridusasutuste tase (lasteaiast kõrgkoolini),
- elukoha hind ja kättesaadavus,
- vaba aja veetmise võimalused,
- turvalisus.

Kindlasti on sellises pingereas kohta erinevatel inimestel ka teistsuguseid arvamusi, eriti kui töökoha puhul on erinevates kohtades sarnaseid valikuid, kuid reaalselt tehakse valikud sellest järjekorras lähtuvalt. Rakvere linnas on elanike juurde meelitamiseks või vähemasti elanikkonna vähenemise minimeerimiseks vajalik eelkõige alusharidusvõimaluste laiendamine (lasteaiakohad) ning haridustee ülemise otsa võimaluste suurendamine. Gümnaasiumiastme hariduse pakkumine annab Rakverele ilmselt paratamatult maakonna väiksemate gümnaasiumide hääbumise korral suurepärase võimaluse pakkuda sealsetele õpilastele õppimisvõimalust Rakvere koolides. Kvaliteetse hariduse pakkumine on linnale heaks tuluallikaks nii otseses kui kaudses mõttes. Maakonnakeskuseks tuleb Rakverel näha vaeva ka riigiasutuste linnas hoidmise ja juurdemeelitamisega.

Järgnevatel aastatel ei saa välistada uute laenukohustuste võtmist, kuna eurotoetuste abil oleks võimalik teostada arvestatavas mahus investeeringuid, mille kaasrahastamine linna eelarve jooksvatest tuludest on lähiaastatel vähetöenäoline.

Võimalike lisamaksude kehtestamine

Lisaks linnas kehtivatele maksudele on olnud arutlusel veel Rakvere linnas võimalike kõne alla tulevate maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate kõne alla tulevate võimalike maksude peadest ja halbadest külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinused
Müügitaks	Mingis mahu võib esialgu tulu linnakassasse suureneda	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevatelt ettevõtjatelt. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ei kata tõenäoliselt võimalikke tulusid. Pigem tuleb loota iseregulatsioonile, kus kesklinna teeninduses töötavad inimesed ei hõiva päevaseks ajaks oma klientidele mõeldud parkimisruumi
Reklaamimaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu

Tulevikus võib toetava seadusandliku baasi korral, sarnaselt paljudele Euroopa riikidele, arutada turismimaksu/linnamaksu/ökomaksu kehtestamist, tingimusel, et kogutavad vahendid

saavad sihtotstarbeliselt kasutatud linna ja piirkonna turismiattraksioonide turunduseks ja puhkamisvõimaluste tutvustamiseks/reklaamiks.

Aasta 2030 visioon

- Linna tulubaas lubab pakkuda kodanikele heatasemelisi avalikke teenuseid, mille kvaliteet on piirkonna riikide linnade seas esirinnas.
- Maksuraha kasutamisel ja ümberjagamisel käitatakse vastutustundlikult ning tehtavad kulutused on selged ja läbipaistvad.
- Haldusterritoriaalse ümberkorralduse käigus on suurenenud linna maksubaas ja kasvanud investeerimisvõimekus, mille abil saab linnakeskkonda paremini arendada.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 11.1 Finantsjuhtimise parandamine	T 11.1 Linna finantsplaneerimise parandamine. Ruumi rahaliste vahendite efektiivsemal kasutamisel siiski veel jätkub, olgugi et ka praegune seis on hea. Praegune finantsjuhtimine ei ole planeerimise, vaid pigem raamatupidamise keskne	Pidev	Linnavalitsus
E 11.2 Linna projektide efektiivsuse seire	T 11.2 Erinevate projektide suurem koordineerimine, nende sünergiavõimaluste otsimine ja efektiivsuse seire vältimaks projektide juhuslikkust ja ühekordset küsitavat efekti. Ettevalmistustööd Euroopa Liidu Struktuurifondide vahendite taotlemiseks ja taotluste ettevalmistamine	Pidev	Linnavalitsus
E 11.3 Linna finantsvõimekuse tagamine	T 11.3 Prioriteetseks pidada investeringute tegemise võimekust omavahenditest. Majandusolude ning investeerimisvõimaluste paranedes hoida linna rahalist seisu olukorras, kus oleks võimalik tagada ka laenamise võimekus mõistlikus ulatuses ning jääda lubatud laenukoormuse piiridesse	Pidev	Linnavalitsus

Rakvere Linnavalitsus	2018 täitmine	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	21 198 486	21 817 776	22 654 603	23 527 027	24 436 668	25 385 222
Maksutulud	11 486 369	11 733 000	12 311 000	12 917 900	13 555 145	14 224 252
sh tulumaks	11 304 544	11 560 000	12 138 000	12 744 900	13 382 145	14 051 252
sh maamaks	170 341	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000
sh muud maksutulud	11 484	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 582 362	1 511 503	1 556 848	1 603 554	1 651 660	1 701 210
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 033 384	8 539 273	8 752 755	8 971 574	9 195 863	9 425 760
sh tasandusfond	1 456 268	1 674 474	1 716 336	1 759 244	1 803 225	1 848 306
sh toetusfond	5 743 586	6 134 453	6 287 814	6 445 010	6 606 135	6 771 288
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	833 530	730 346	748 605	767 320	786 503	806 165
Muud tegevustulud	96 371	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000
Põhitegevuse kulud kokku	17 645 896	21 239 032	21 833 412	22 507 151	23 139 574	23 790 970
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 258 599	1 376 371	1 376 371	1 376 371	1 376 371	1 376 371
Muud tegevuskulud	16 387 297	19 862 661	20 457 041	21 130 780	21 763 203	22 414 599
sh personalikulud	10 553 061	11 947 104	12 305 517	12 736 210	13 118 297	13 511 845
sh majandamiskulud	5 169 521	7 865 557	8 101 524	8 344 569	8 594 907	8 852 754
sh muud kulud	664 716	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Põhitegevuse tulem	3 552 590	578 744	821 191	1 019 877	1 297 094	1 594 252
Investeeringustegevus kokku	-2 462 218	-6 024 968	-170 250	-170 250	-170 250	-170 250
Põhivara müük (+)	62 352	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-3 141 320	-11 871 710	0	0	0	0
sh projektide omaosalus	-2 434 764	0	0	0	0	0
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	706 556	6 026 992	0	0	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-39 538	-50 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Finantstulud (+)	100	0				
Finantskulud (-)	-50 368	-130 250	-130 250	-130 250	-130 250	-130 250
Eelarve tulem	1 090 372	-5 446 224	650 941	849 627	1 126 844	1 424 002
Finantseerimistegevus	1 089 001	3 076 837	-856 502	-1 090 448	-1 338 065	-1 338 065
Kohustuste võtmine (+)	2 400 000	4 521 963	900 000	400 000	0	0
Kohustuste tasumine (-)	-1 310 999	-1 445 126	-1 756 502	-1 490 448	-1 338 065	-1 338 065
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	2 230 943	-2 369 387	-145 561	-180 821	-151 221	145 937
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	51 570	0	60 000	60 000	60 000	60 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 479 357	2 109 970	1 964 409	1 783 588	1 632 367	1 778 304
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	8 486 547	11 563 384	10 706 882	9 616 434	8 278 369	6 940 304
Netovõlakoormus (eurodes)	4 007 190	9 453 414	8 742 472	7 832 846	6 646 002	5 162 000
Netovõlakoormus (%)	18,9%	43,3%	38,6%	33,3%	27,2%	20,3%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	21 198 486	13 090 666	13 592 762	14 116 216	14 662 001	15 231 133
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	17 191 297	3 637 252	4 850 289	6 283 371	8 015 999	10 069 133

Investeeringuobjektid*	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
01 Lai 20 Pangamaja	157 287	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	157 287				
04 Teede ehitus	1 349 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 349 000				
04 Pika tänava renoveerimine	2 288 599	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 986 911				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	301 688				
06 Tänavavalgustuse KIK projekt	52 970	993 863	1 001 763	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	34 430	646 011	651 146		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 540	347 852	350 617		
07 Rakvere Tervisekeskuse ehitus	1 833 600	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 300 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	533 600				
08 Spordikeskuse investeeringud	93 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	93 000				
08 LVK RK akende vahetus	116 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	116 000				
08 Vallimäe projekt	5 111 352	500 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	2 455 650				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 655 702	500 000			
08 Pärdi Muusikamaja projekteerimine	450 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	100 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	350 000				
09 Põhikoolide Töö- ja Tehnoloogiakeskus	138 792	393 518	393 518	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		334 490	334 490		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	138 792	59 028	59 028		
09 Kotli maja projekteerimine	271 110	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	100 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	171 110				
10 Tuleviku tn 8 elektripaigaldis	10 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 000				
KÕIK KOKKU	11 871 710	1 887 381	1 395 281	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	5 976 991	980 501	985 636	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 894 719	906 880	409 645	0	0

	2018 täitmine	2019 eeldatav täitmine	2020 eelarve	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve
Rakvere Linnavalitsus						
Põhitegevuse tulud kokku	21 198 486	21 817 776	22 654 603	23 527 027	24 436 668	25 385 222
Põhitegevuse kulud kokku	17 645 896	21 239 032	21 833 412	22 507 151	23 139 574	23 790 970
Põhitegevustulem	3 552 590	578 744	821 191	1 019 877	1 297 094	1 594 252
Investeermistegevus kokku	-2 462 218	-6 024 968	-1 077 130	-579 895	-170 250	-170 250
Eelarve tulem	1 090 372	-5 446 224	-255 939	439 982	1 126 844	1 424 002
Finantseerimistegevus	1 089 001	3 076 837	-856 502	-1 090 448	-1 338 065	-1 338 065
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	2 230 943	-2 369 387	-1 052 441	-590 466	-151 221	145 937
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	51 570	0	60 000	60 000	60 000	60 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 479 357	2 109 970	1 057 530	467 064	315 843	461 779
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	8 486 547	11 563 384	10 706 882	9 616 434	8 278 369	6 940 304
Netovõlakoormus (eurodes)	4 007 190	9 453 414	9 649 352	9 149 370	7 962 526	6 478 524
Netovõlakoormus (%)	18,9%	43,3%	42,6%	38,9%	32,6%	25,5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	21 198 486	13 090 666	13 592 762	14 116 216	14 662 001	15 231 133
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	17 191 297	3 637 252	3 943 410	4 966 846	6 699 475	8 752 609

KOKKUVÕTE

Rakvere linna areng on jätkusuutlik. Iga valdkonna töögrupis leiti, et kui võrrelda ennast analoogsete linnadega, on meil asjad üle keskmise head. Rakvere on käinud head rada ning ei ole põhjust praegust suunda muuta. Linn tahab edaspidigi silma paista julgete ja uuenduslike tegemistega. Teiselt poolt ollakse oma rahaliste võimaluste suhtes konservatiivsed ning linnakassast väljakäidud eraldised peavad olema tehtud vastutustundlikult. Investeeringute suuna poolt valitsegu mõistlik tasakaal asfaldi ja betooni ning inimkapitali panustamise vahel. Ühest küljest on mõisteta kodanike seisukoht, et enne toredate uute hoonete ja skulptuuride ehk n-ö „kellad – viled“ ehitamist tuleb teed ja tänavad korda teha, kuid teisest küljest - ainult korras tänavaid ja kõnniteid turist vaevalt vaatama tuleb. Panustada tuleb ka atraktiivsemasse ehitusse, mis inimesed ja raha liikuma paneb ning ka teederemondiks rohkem ressursse toob. Eesmärgiks seatud eri valdkondade või projektide suurima ühisosana tuleb nimetada järgmisi olulisimaid prioriteete:

- Haridus. See valdkond moodustab linnakassa väljamaksetest üle poole ning selle kvaliteedi tagamine ja korrashoid on linna arengut silmas pidades kõige olulisem.
- Linna jalg- ja jalgrattateede remont ja ehitamine. Linna kompaktsust arvestades praegu tugevat arendamist nõudev valdkond. Nõuab suuri investeeringuid ning lähimas tulevikus tuleb aktiivselt otsida fondidest väliseid rahastus võimalusi.
- Ettevõtlusele soodsate tingimuste tagamine Rakvere tööstusalade kruntide ettevalmistamise ja pakkumisega.
- Kesklinna atraktiivsuse suurendamine ning turistide juurdemeelitamine. Linnuse ja Tarva parem sidumine kesklinnaga. Rippraudtee rajamine linnusest kesklinna.

Arengukava on aluseks linna eelarve koostamisel vastavalt siin toodud prioriteetidele. Kuna saajaprotsendilist oskust tulevikku prognoosida meile antud ei ole, tuleb selleski kavas teha olude muutudes vastavaid parandusi. Kõiki varasemast arengukavast pärit ideid ning töögruppides tekkinud uusi mõtteid on püütud siin kajastada. Kõik soovid võivad ju lõpuks realiseeruda. Siin on nad seatud sellisesse järjekorda, mida meie praegused parimad teadmised ja rahalised võimalused lubavad.